

KAMNIŠKI OBČAN

ŠT. 2

FEBRUAR 1976

CENA 1 DINAR

OBČINSKA KONFERENCA SZDL ZA SAMOPRISPEVEK

Našim otrokom omogočimo izobraževanje, krajevne skupnosti naj se še hitreje komunalno opremljajo — je bila osrednja tema na seji OK SZDL Kamnik, ki je bila dne 19. februarja 1976. Predlog, ki ga posreduje vsem trem skupščine občine Kamnik, samoupravni izobraževalni skupnosti ter vsem občanom občine Kamnik, se je oblikoval na sestankih krajevnih organizacij SZDL, razširjenih s člani svetov KS, vodstvi družbenopolitičnih organizacij, delegacijami ter predsedniki društev, kjer so podprli predlog predsedstva OK SZDL, naj se razpiše referendum za celotno območje občine Kamnik, na katerem se bodo občani odločili za uvedbo krajevnega samoprispevka. Samoprispevek bomo porabili za financiranje programov krajevnih skupnosti ter programa šol in otroških varstvenih ustanov. Zbrana sredstva se bodo strogo namensko uporabila, in sicer: 50 % za sifinanciranje programov krajevnih skupnosti za obdobje 1976—1981 in 50 % za sifinanciranje programa gradnje šol in otroških varstvenih ustanov v občini Kamnik za obdobje 1976—1981, kot prvo nalogo za izgradnjo šolskega centra. Samoprispevek naj se uvede za dobo petih let, in sicer od 1. 5. 1976 do 3. 4. 1981, plačevali pa naj bi ga naslednji občani, ki prebivajo v občini Kamnik: delovni ljudje in občani, ki prejema osebne dohodke iz razmerja v združenem delu oziroma nadomestil in prejemkov pokojnin v višini 2 % od neto osebnih dohodkov. Prav tako bi plačevali samoprispevek zavezanci prispevka od osebnega dohodka od kmetijstva in gozdov v višini 2 % od katastrskega dohodka ter 2 % od dohodka od gozdov, zavezanci prispevka in davka od dohodka obrti, ostalih gospodarskih dejavnosti in intelektualnih storitev pa v višini 2 % od ugotovljenega dohodka, zmanjšane za davek od dejavnosti in prispevke samoupravnim interesnim skupnostim. Sredstva se bodo zbirala na skupnem žiro računu ter se mesečno odvajala na ra-

čun posameznih krajevnih skupnosti. Nadzorstvo nad zbiranjem sredstev krajevnega samoprispevka ter izvajanjem naj imajo sveti krajevnih skupnosti in izvršni odbor samoupravne temeljne izobraževalne skupnosti. Plačevanja prispevka naj bi bili oproščeni lastniki oziroma uživalci zemljišč z davčno osnovo pod 800 din, če jim je kmetijstvo edini vir dohodkov, občani katerih pokojnina je manjša od 2.000 din. Referendum bo 4. aprila 1976 od 7. do 19. ure na glasovalnih mestih, ki jih bo določila občinska volilna komisija, objavljena pa bodo v naslednji številki Kamniškega občana. Pravico do glasovanja imajo vsi občani, ki so vpisani v splošne volilne imenike, in občani, ki so zaposleni in prejema osebni dohodek, pa še nimajo splošne volilne pravice. Glasovanje na referendumu bodo vodili volilni odbori in komisije, ki naj jih imenuje volilna komisija skupščine občine Kamnik na predlog krajevnih skupnosti.

Sredstva, zbrana s samoprispevkom, naj bi se delila krajevnim skupnostim po številu prebivalcev krajevnih skupnosti, vpisanih v matično knjigo, to naj bi bilo vpisano v posebni tabeli, sestavnem delu odloka o samoprispevku.

Skupnost otroškega varstva naj bi se sporazumno s krajevnimi skupnostmi Duplica, Šmarca, Komenda in Moste dogovorila, kako bo potekala izgradnja otroško-varstvenih ustanov. Pri tem je treba upoštevati potrebe po otroškem varstvu, število otrok, ki bi prišli v poštev za organizirano varstvo, ter pripravljenost občanov v krajevni skupnosti, da bodo prispevali del samoprispevka za te namene.

Občani! V mesecu marcu bodo zbori občanov v krajevnih skupnostih, kjer boste potrjevali srednjeročne programe krajevnih skupnosti in bo potekala razprava o uvedbi krajevnega samoprispevka. Želimo, da bi bila udeležba na zborih čim večja!

OK SZDL Kamnik

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

PRIMER UTOKA OPOZARJA

Družbenopolitični zbor in zbor združenega dela sta kritično ocenila gospodarski položaj in politično situacijo v tovarni usnja. Komisija dela s polno paro, in upajmo, da bodo rezultati njegovega dela ter zavzetost kolektiva kar kmalu znani. Ne smemo prezreti opozorila, ki nam ga vsiljuje primer tovarne usnja. Naj bo to dobra šola tudi za vse druge, ki so kakorkoli že morda uspevali in se sprijaznili z obstoječim stanjem. Delovanje subjektivnih sil v delovnih organizacijah bi moralo priti bolj do izraza ter preprečevati že vzroke za nastanek najrazličnejših negativnih pojavov in njihovih neljubih posledic.

Vsi trije zbori pa so obravnavali predlog za oblikovanje politike na področju urbanizacije, graditve in komunalnega opremljanja na območju občine. Poudarjena je potreba po zagotavljanju neposrednega življenjskega interesa delovnih ljudi in občanov pri oblikovanju tako pomembne politike. Dvomesesna javna razprava pa ni dala zaželenih rezultatov. Ni dala niti dela, kaj šele celote vplivov na takšne ali drugačne rešitve. Kaže, da nas premalo zanima okolje, v katerem živimo, njegova podoba, usklajenost z naravo in že obstoječimi objekti, komunalna opremljenost, varstvo narave in še številna druga vprašanja, ki so v zvezi z urbanizacijo.

Zbori so nadalje sprejeli na znanje informacijo o stanju na sedanjem industrijskem tiru Ljubljana—Kamnik ter sprejeli sklepe in priporočila izvršnega sveta, ki se zavzema za čimprejšnjo vključitev te proge v javni promet.

Poročila inšpekcijskih služb nakazujejo celo vrsto problemov oziroma nerešenih problemov, ki so se nakopičili predvsem zaradi preobsežnih opravil, ki jih imajo te službe. Zbori so sprejeli predloge izvršnega sveta, ki nakazuje ureditev teh vprašanj, predvsem pa večjo učinkovitost in pravočasno ukrepanje. S tem v zvezi je skupščina pooblastila izvršni svet, da sklene pogodbo z izvršnim svetom skupščine občine Domžale o medsebojni pomoči inšpekcijskih služb.

Poleg omenjenega so zbori sprejeli še predlog samoupravnega sporazuma o združenju sredstev za financiranje krajevnih skupnosti v letu 1976, predlog sklepa o objavi predpisov skupščine občine Kamnik v Uradnem listu SRS in potrdila statut Kmetijske zemljiške skupnosti.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sfa obravnavala aktualne naloge s področja kmetijstva, med katerimi so tudi sprejeli predlog odloka o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev. Po tem odloku je določenih 598 kmetij, za katere bo veljala posebna ureditev dedovanja. Tako določenih kmetij ob dedovanju ni mogoče deliti, in jih lahko podeduje le en dedič. Drugi dobijo svoj delež izplačan v denarju. Letos bo izdelan tudi prostorski plan občine. S tem v zvezi pa bo izdelana tudi kategorizacija kmetijskih zemljišč. Na področju zasebnega kmetijstva bodo naloge osredotočene na gradnjo in adaptacijo kmetijskih objektov, uvajanje donosnejših pasem živine, izboljšanje krmne osnove, uvajanje strojne obdelave kmetijskih zemljišč. Več pozornosti bo tudi pri ustanavljanju tako imenovanih strojnih skupnosti; nakup strojev pa bodo podpirali z regresi. Tudi izobraževanje kmetov ne bo zanemarjeno.

Poleg predloga odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve sta zbor obravnavala tudi poročilo o realizaciji sklepov in priporočil občinske skupščine o nadaljnjem razvoju zasebne obrti. Ukrepi in priporočila, ki jih je skupščina sprejela decembra 1974 v zvezi z nadaljnjim razvojem in pospeševanjem zasebne obrti, niso realizirani v celoti. Veljavni davčni sistem ne vpliva stimulativno na razvoj obrti kot celote niti ne na posamezne oblike obrtne dejavnosti. Še druge težave tarejo kamniške obrtnike, tudi obstoječi sistem pokojninskega in invalidskega kot tudi zdravstvenega zavarovanja. Predlogi in priporočila izvršnega sveta bodo prav gotovo vplivali na izboljšanje položaja obrtnišva, še posebej pa na razvoj čiste storitvene obrtne dejavnosti, ki jo je v Kamniku vedno manj.

Vsi trije zbori so imeli na dnevnem redu še kadrovske zadeve in delegatska vprašanja. Pod kadrovske zadeve imajo je skupščina razširila dolžnosti komandirja PM Jožeta Kalana ter na njegovo mesto imenovala Avgusta Hovnika. Poleg tega je Saša Majcna razrešila dolžnosti tajnika komisije za samoupravne akte ter za to dolžnost imenovala Zdenko Droljc.

T. M.

FRANC ŠETINC NA SVITOVEM SEMINARJU

V okviru izobraževanja novo sprejetih članov zveze komunistov in tistih, ki jih bo organizacija sprejela v prihodnjih mesecih, so imeli v Svitlu tridnevni seminar, ki se ga je udeležilo 30 slušateljev. K zaključnemu predavanju so prizadevni organizatorji povabili tudi Franca Šetince, sekretarja izvršnega komiteja CK ZK Slovenije, ki se je vabilu rad odzval. Zbranim je osvetlil nekatere sklope in priporočila nedavne seje slovenskega centralnega komiteja, ki zavezujejo komuniste za dosledno spoštovanje sprejetih družbenih obvez pri gospodarski stabilizaciji. To je še zlasti pomembno sedaj, ko širimo akcijo na vsa družbena vprašanja, ki jih je sprožila ustava, in ko se v organizirane družbene akcije vključuje vse več delovnih ljudi. Reševanje novih problemov zahteva širšo družbeno akcijo in še večje angažiranje komunistov. Prav zato mora biti vsak član zveze komunistov družbeno aktiven, kar je pomembno doseči ob sprejemanju novih članov. Smisel akcije komunistov ni v tem, da poiščemo vprašanja, temveč moramo nanje tudi odgovoriti.

Komunisti Svita, ki je od Novega leta vključen s svojimi štirimi TOZD v delovno organizacijo Donit Medvode, so tovariša Šetince seznanili s problemi gospodarjenja, ki so se jim nakopičili pred leti. Poudarili so, da so težave zvečne že rešili, čeprav pomoči od zunaj ni bilo. In prav nastanitev na lastne moči, na samoupravne organe in družbenopolitične organizacije je Svit uvrstilo med zgledne gospodarske organizacije v Kamniku.

Na seminarju so izrazili nezadovoljstvo s poročanjem o delovanju Svita s strani nekaterih sredstev javnega obveščanja. Takrat, ko so imeli notranje težave, so v delovno organizacijo kar deževali novinarji in senzacionalno pisali o njih. Sedaj pa, ko so se stvari uredile, ni nikogar, ki bi kaj napisal o prizadevnem kolektivu.

Tovariša Šetince so tudi samokritično seznanili s številnimi težavami, ki jih imajo pri gospodarjenju, in katere nimajo svojih vzrokov le zunaj gospodarske organizacije. Gostu je bilo tako obravnavanje problemov všeč, zato je poudaril, da preveliko poveljevanje uspehov in zatiskanje oči pred stvarnimi težavami lahko privede do samopašnosti in novih gospodarskih težav. »Ne mislim vas hvaliti, saj imam v Kamniku nekatere grenke izkušnje, vendar lahko rečem, da imajo TOZD Donit v Kamniku resnično vse pogoje za dober gospodarski razvoj in še boljše organizacijo samoupravnih odnosov. To dokazuje tudi zaupanje v lastne moči, ki so v Svitlu dovolj močne,« je zaključil tovariš Šetinc.

T. J.

Franc Šetinc na seminarju svitovih komunistov

KOMUNISTI SO ŠTEVILNEJŠI IN MOČNEJŠI

Občinska organizacija zveze komunistov Kamnik šteje že 810 članov, kar pomeni, da so lani sprejeli v svoje vrste 119 novih članov. Članj zveze komunistov v kamniški občini so organizirani v 45 organizacijah. Vsi novo sprejeti člani so lani obiskovali posebne seminarje, ki jih je komite občinske konference ZKS Kamnik pripravil v sodelovanju s kamniško delavsko univerzo. Na teh seminarjih so novo sprejete članice seznanili s statutom in programom zveze komunistov ter z nekaterimi aktualnimi problemi naše družbe.

Največ novih članov so sprejeli na kamniški gimnaziji Rudolfa Maistra, v Stolu tovarni ploskovnega pohištva in med prosvetnimi delavci. Vendar je vseeno še šest organizacij zveze komunistov, kjer lani niso sprejeli nobenega novega člana. Med novo sprejetimi je največ neposrednih proizvajalcev in mladih ljudi, saj je v Kamniku skoraj tretjina članov zveze komunistov mlajših kot 27 let. O delovanju organizacij zveze komunistov pri krepitvi organizacije bo govora tudi na bližnji seji občinske konference zveze komunistov Kamnik.

T. J.

V današnji številki so v posebni prilogi objavljene programi krajevnih skupnosti za obdobje od leta 1976 do 1980. Hkrati smo pripravili tudi pregled uresničitve dosedanjih programov in zapis o šolskem centru.

NEKAJ VPRAŠANJ PREDSEDNIKU KRAJEVNE SKUPNOSTI KAMNIK

Krajevna skupnost Kamnik se spričo hitrega razvoja nenehno sooča z nerešenimi komunalnimi problemi; pa tudi na področju kulture, otroškega in spomeniškega varstva, telesne kulture in druge je vrsta problemov. Vsa navedena vprašanja rešuje kra-

Oskar Grzinčič

jevna skupnost v okviru svojih pristojnosti in materialnih možnosti ob sodelovanju občanov in delovnih organizacij. Predsedniku krajevne skupnosti Oskarju Grzinčiču, ki že drugo mandatno dobo vodi krajevno skupnost Kamnik, smo ob izpolnitvi petletnega plana KS ob novem petletnem planu 1976—1980, ki je v obravnavi, postavili nekaj vprašanj.

Vse občane KS Kamnik prav gotovo zanima, ali so bila finančna sredstva v petletnem planu 1971—1975 zbrana, kot so bila načrtovana?

»Po planu KS smo za petletno obdobje predvidevali 3 milijone dinarjev dohodkov od krajevnega samoprispevka. S soudeležbo občanov s 1.500.000 din, sklada za urejanje mestnega zemljišča in dotacijami skupščine občine Kamnik pa so dohodki znašali 9.501.276 din.«

— Za katere namene je KS porabila zbrani denar?

»Krajevna skupnost je v

prvi vrsti potrošila zbrani denar za realizacijo plana. Iz poročila o izpolnitvi petletnega plana je razvidno, da so sprejete naloge v celoti uresničene in tudi močno presežene. Tako smo mimo programa asfaltirali ulice Ljudevita Stiasnyja, Fortunata Berganta, Jakoba Zupana, Trdinovo, Kebetovo, Rozmanovo, Vremšakovo, Vavpotičevo, Miklavčičevo, Mlakarjevo, Koželjevo in Parapatovo ulico, ulico Kamniško zavskega odreda, Jakoba Aleševca, Martina Paglavca in delno napeljali tudi kanalizacijo, delno smo uredili Poljčev pot in Pot treh talcev. Podaljšali smo javno razsvetljavo na Cankarjevi cesti in v Mlakarjevi ulici. Uredili smo tudi pot od Zal na Poljane.«

— Kamniški vodovod, ki z vodo oskrbuje okrog 12.000 občanov mesta in bližnje okolice, je v preteklem obdobju večkrat »usahnil«. Zaradi tega so imeli prizadeti prebivalci mnogo težav. Zanima nas, ali je KS Kamnik tudi prispevala sredstva za dokončno ureditev vodovoda?

»V petletnem načrtu je KS Kamnik namenila 40 odst. sredstev krajevnega samoprispevka za gradnjo vodovodnega zajetja Iverje, kar naj bi zneslo 1.200.000 din. Glede na povečan obseg dohodka od samoprispevka se je udeležba povečala na 2.150.000 din. Seveda je delna zasluga tega povečanja tudi inflacija. Z ureditvijo zajetja in napeljevanja vode v glavni rezervoar v Podgorju bodo težave z vodo popolnoma odpravljene.«

— Krajevni samoprispevek bo potekel 30. 4. 1976, in se bo do tega časa nabralo še nekaj denarja. Za kakšne namene ga boste uporabili?

»Pričakujemo, da se bo do izteka obveznosti plačevanja samoprispevka in soudeležbe zainteresiranih občanov zbralo še 1.000.000 din. Ta denar bomo porabili za ureditev kanalizacije na Neveljski poti, delne kanalizacije na Poti treh

talcev in dokončanje Kolo-dvorske ulice, 40 odst. samoprispevka pa bo KS dolžna prispevati še za gradnjo vodovoda.«

— Ali je krajevni samoprispevek opravičil predvideno pričakovanje volilcev?

»Iz navedenih podatkov lahko vsakdo zaključi, da je uresničitev programa samoprispevka za preteklo petletno obdobje uspela v celoti. Se več, k zbranim sredstvom samoprispevka so občani še sami primaknili dodatne prispevke in tako prej dočakali uresničitev programov, za katere so se odločili.«

— Občani nekaterih predelov mesta in okoliških naselij so često želeli pospešiti ureditev svojih ožjih komunalnih področij. Kako ste to reševali?

»Res je, občani mnogih predelov mesta in ulic so večkrat zahtevali, naj bi njihovo območje vključili v letne plane. Povedati pa moram, da smo to lahko napravili le, če sta bila urejena vodovod in kanalizacija ter če so se sami odzvali s precejšnjimi dodatnimi prispevki. Urejanje njihovih komunalnih vprašanj nikakor ni moglo okrniti izpolnjevanja petletnega plana.«

Pripomniti moram še, da nekatere stvari niso bile urejene v predvidenem časovnem zaporedju zaradi togega in dolgotrajnega postopka za pridobitev lokacijskega in gradbenega dovoljenja. Tudi z načrti smo imeli težave. Tako bo šele spomladi dokončno urejena Streliška ulica, čeprav smo stroške izva-

jalcu del plačali že skoraj v celotia.

— Kljub uspešni realizaciji petletnega plana prav gotovo ostaja na območju KS Kamnik še veliko neurejenih problemov. Kako jih nameravate urediti?

»Da bi čimprej popolno in učinkovito uredili vse, kar je moč storiti v pristojnosti KS, smo pripravili posebno anke-to za delegate v delovnih organizacijah, družbenopolitičnih organizacijah in KS. Anke-ta je pokazala potrebe, ki smo jih upoštevali pri sestavi srednjeročnega programa razvoja KS za obdobje 1976 do 1980.«

— Kako predvidevate uresničitev bodočega petletnega plana?

»Ne vidim druge možnosti za uresničitev novega petletnega plana kot uspešen referendum za nov samoprispevek. Brez samoprispevka bi KS Kamnik v novem petletnem obdobju ne mogla zadovoljiti potreb občanov, ki še nimajo urejenih temeljnih komunalnih objektov. Neurejenih problemov pa bi se v tem obdobju nakopičilo vse več, tako da jih potem ne bi mogli odpraviti niti v daljšem časovnem razdobju.«

Zato vabim vse delovne ljudi in občane, da na referendumu o samoprispevku s svojimi glasovi podprejo napore krajevnih skupnosti pri reševanju njihovih nalog, na zborih občanov pa z utemeljenimi predlogi dopolnijo plan krajevne skupnosti.

MILAN LOGAR

OB 60-LETNICI VINKA DOBNIKARJA

Vinko Dobnikar

Kot mlad fant je bil zaradi svojega odnosa do predvojnne politike po končani šoli dve leti brezposeln. Delovno mesto učitelja se je našlo zanj v kraju Golemo Ilino v bližini Albanije. Od tu je bil premeščen v Trnje v Prekmurje, od koder so ga madžarski okupatorji izgnali. Med okupacijo je aktivno delal v OF. Po vojni je pričel poučevati najprej v Temenici na Dolenjskem, kasneje kot poverjenik za kulturo in prosveto v Grosupljam. Leta 1952 je prišel v Kamnik ter postal upravitelj stranske šole. Po desetih letih dela v Stranjah ga najdemo kot pedagoškega sve-

tovalca za osnovne šole občine Kamnik in Domžale. Povsod, kjer je živel, se je aktivno vključeval v družbenopolitično delo, kot aktivist v OF, prosvetnih društvih, OO ZK, sindikatih. Njegova aktivnost ga je pripeljala na delovno mesto predsednika Občinskega odbora SZDL Kamnik, nato kot direktorja Delavske univerze ter predsednika občinskega sindikalnega sveta. Po desetih letih se je vrnil nazaj v šolstvo, kjer je direktor osnovne šole Toma Brejca in še vedno aktiven kot družbenopolitičen delavec. Prav sedaj pravi, da bo zadovoljen, če se bodo naši volilci na referendumu za krajevni samoprispevek odločili za 2% ter od tega namenili del za šolstvo, ki zelo zastaja v primerjavi z drugimi občinami. Glede šolskega centra meni, da bi bilo edino pravilno, da bi ga čimhitreje izgradili, saj bo tako nadarjenim otrokom omogočeno, da se bodo šolali v Kamniku in se jim ne bo potrebno voziti v Ljubljano, s čimer bodo odpadli prevozni stroški in bodo starši imeli manj izdatkov, kot pa jih bodo imeli s samoprispevkom.

Ob njegovem jubileju se mu zahvaljujemo za dosedanje družbenopolitično delo in mu želimo uspehov tudi v prihodnje.

K. F.

POLITIČNA ŠOLA

Komite občinske konference zveze komunistov Kamnik in kamniška delavska univerza pripravljata politično šolo, ki bo imela dva oddelka. V prvem oddelku bodo slušatelji poslušali tako imenovani program A in se je bodo udeležili tudi nekateri direktorji in vodilni delavci iz TOZD. V drugem oddelku, ki bo imel program B, bodo slušatelji, ki so že lani obiskovali politično šolo. Na komiteju predvidevajo, da se bo politične šole udeležilo okoli 70 slušateljev, ki bodo obiskovali predavanja ob svojem delovnem času.

Predavanja v šoli bodo trajala do konca marca, program pa bodo jeseni spet ponovili. Predavatelji bodo iz predavateljskega aktiva, ki deluje pri kamniški delavski univerzi, nekateri pa bodo iz Ljubljane. —tj

SESTALI SO SE DUPLIŠKI KOMUNISTI

Na pobudo organizacije SZDL in KS Duplica so se zbrali člani ZK, ki stanujejo na območju KS Duplica. Razpravljali so o petletnem planu za KS Duplica. Tajnik KS Duplica Maks Štebe je navzočim predstavil petletni plan in se za vsako leto posebej poročal o razdelitvi sredstev. Vsi navzoči so bili mnenja, naj bi razdelitev obrazložili v Kamniškem občanu, da bo

čimširši krog ljudi seznanjen z deli, ki jih KS na Duplici namerava opraviti v obdobju 1976—1980. Seveda pa vsi ti načrti ne bi bili uresničljivi, ne da bi ponovno uvedli samoprispevek. Interes vseh je, da sprejmemo 2-odstotni samoprispevek. Predsednik občinske skupščine Franc Svetelj je govoril o pomenu gradnje šolskega centra. K. A.

ALI BODO ŽELEZNIŠKE TOVORNINE NA KAMNIŠKI PROGI NIŽJE?

Ko je pred sedmimi leti popeljal v Kamnik zadnji potniški vlak, so kamniške in domžalske gospodarske organizacije zagotavljale, da brez tovornega prometa na progi Ljubljana—Šiška—Kamnik ne morejo. Ves tovorni promet res ni mogoče prepeljati po cestah, kot se je to zgodilo s potniškim prometom. Tovorni promet na železnici ni več napredoval in prevozi so vedno dražji, saj mora domžalsko in kamniško gospodarstvo kriti višje stroške prevozov po železnici, ki je postala industrijski tir. Tovornine so tudi dvakrat višje kot na drugih progah v Sloveniji. Hkrati gospodarstvo obeh občin kot član samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški transport pokriva izgubo železniškega gospodarstva. To pomeni, da je gospodarstvo obeh občin dvakrat prizadeto.

Ko so delegati kamniških organizacij združenega dela obravnavali ponovni podpis sporazuma za luški in železniški transport in seveda pokrivanje izgube železniškega gospodarstva Slovenije za preteklo leto, je ta »lažna« solidarnost zatajila, Kamni-

ške organizacije združenega dela niso več v enakopravnem položaju z drugimi, saj povisane stroške transporta že plačujejo na domači progi. Kamnik tudi ni več omejen v zemljevidih železniškega gospodarstva Slovenije kot kraj z železniško progo, kar povzroča številne težave. Veliko dobaviteljev kamniških podjetij se zato ne odloča več za železniške prevoze do Kamnika. To povzroča tudi zamude pri dostavi blaga, kar vse železnici ni v korist.

Vsi ti razlogi so botrovali zahtevi delegatov organizacij združenega dela, naj samo upravna interesna skupnost za luški in železniški promet vključi kamniško progo med javne proge. Prav gotovo se bodo ob takem sklepu intresne skupnosti tudi kamniške in domžalske organizacije združenega dela pridružili sporazumu in pokrivalo izgubo celotnega železniškega gospodarstva.

Taka zahteva kamniškega gospodarstva je bila izrečena že lani, vendar se ni nič premaknilo, zato Kamničani letos upravičeno pričakujemo rešitev. —tj

8. FEBRUAR - PRAZNIK KS ZGORNJI TUHINJ

Letos so občani krajevne skupnosti Zg. Tuhinj prvič proslavili svoj praznik — 8. februar, ter praznovanje združili s slovenskim kulturnim praznikom — obletnico smrti dr. Franceta Prešerna. Zakaj ravno 8. februar? Ta datum je odbor krajevne skupnosti izbral kot spomin na najhujšo bitko Slandrove brigade na Menini planini leta 1944, kjer je padlo več kot 30 borcev.

V ta namen je osnovna organizacija ZSMS Zg. Tuhinj s pomočjo drugih družbenopolitičnih organizacij pripravila 7. februarja 1976 proslavo v kulturnem domu na Lazah. Nastopil je mešani pev-

ski zbor gimnazije Rudolfa Maistra, člani OO ZSMS pa so sodelovali s kulturnim programom in kvizom. V pozdravnem govoru je predsednik KS Zg. Tuhinj Franc Drolc oral delo KS in poudaril tudi pomembnost referenduma za samoprispevek. O bojih Slandrove brigade na Menini planini ter o boju na Osekah pa je spregovoril Mirko Podbevšek — Lado.

OO ZSMS Zg. Tuhinj se zahvaljuje vsem družbenopolitičnim organizacijam za pomoč pri pripravi proslave in tudi gimnazijskemu pevskemu zboru pod vodstvom Katarine Arčon. JEK

OBČINSKI PREDPISI — V URADNEM LISTU

Na zadnjih sejah vseh zborov kamniške občinske skupščine so sprejeli sklep, da bodo predpisi občinske skupščine odslej objavljeni v Uradnem vestniku SRS, ki redno izhaja. Občinska skupščina sprejema veliko število predpisov, ki morajo biti hitro objavljeni, Kamniški občan pa izhaja le enkrat mesečno, in objavljanje predpisov ni bilo dovolj hitro. Pripomniti moramo, da so večkrat nastale tudi težave pri urejanju Uradnega vestnika in nekatere tehnične težave. Uradni list SRS prejemajo vse delovne organizacije in tudi zunaj naše občine vsi, ki imajo zaposlene delavce doma iz Kamnika. Torej bo z objavljanjem občinskih predpisov seznanjena tudi širša javnost. V Uradnem listu SRS že 26 slovenskih občin objavlja svoje predpise.

Ker bodo kamniški občani le slabše seznanjeni z občinskimi predpisi, bo Kamniški občan v poljudnejši obliki opozoril občane na najvažnejše občinske predpise v vsaki svoji številki.

T. J.

SKLICANJE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

Predsednik občinske skupščine Franc Svetelj, je sklical skupno sejo vseh treh zborov občinske skupščine za 1. marec.

Vsi trije zbori bodo obravnavali poročilo o izpolnitvi programov krajevnih skupnosti za obdobje 1971—1975 ter predloge programov krajevnih skupnosti za obdobje 1976—1980, predlog odloka o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka, predlog družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1976 (o skupni porabi), predlog dogovora o splošni porabi, predlog odloka o proračunu občine za leto 1976, osnutek družbenega dogovora o soodločanju v SIS za komunalne dejavnosti in izhodiščih za ustanovitve skupnosti ter osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SIS za komunalne dejavnosti.

T. M.

DOPISUJTE V KAMNIŠKEGA OBČANA!

Predstavljamo osnovne organizacije ZSMS

OO ZSMS GIMNAZIJA RUDOLFA MAISTRA:

RADI BI IMELI PLESE

Osnovna organizacija ZSMS gimnazija je najštevilnejša OO ZSMS v kamniški občini, saj je vanjo od 371 dijakov včlanjenih 347, od ostalih dijakov pa je večina tudi včlanjena v ZSMS v svojih krajevnih skupnostih. Iz vsakega razreda — teh je 13 — izvolijo po 3 delegate v mladinsko organizacijo, tako imenovano konferenco, leti pa izmed sebe izvolijo 3-člansko predsedstvo, ki je nekak izvršilni organ. Predsedniki razrednih skupnosti pa so že po svoji funkciji člani mladinske konference.

In kako poteka delo v tako številni organizaciji?

Ida Cerkvenik, predsednica OO ZSMS gimnazija: »Dijaki se vključujejo predvsem v delo krožkov. Teh je na gimnaziji precejšnje število: od marksističnega, literarnega, dramsko-recitacijskega do biološkega, zemljepisnega, astronomskega, likovnega itd. Deluje pa tudi planinska sekcija in klub OZN. Te krožke vodijo dijaki sami, profesorji so le mentorji. V začetku šolskega leta izdelajo program dela posameznih krožkov, v katerem vnesajo teme in metode dela. Seveda pa se dijaki vključujejo tudi v razna športna društva in v druge

medije izvenšolske dejavnosti.«

Vedno več je govora o oddelčnih konferencah...

Prof. Ana Kastelic, mentorica OO ZSMS: »Tudi na kamniški gimnaziji smo se že pogovarjali o oddelčnih konferencah. Seveda je to teoretično čisto v redu, samo težko je to prenesti v prakso. Vsi profesorji se pač ne bi mogli udeležiti vseh oddelčnih konferenc. Zato smo se domenili, da bodo na teh konferencah sodelovali samo razredniki in dijaki. Dijaki pa lahko izrazijo željo, da bi se poleg razrednika udeležil konference tudi kdo od ostalih profesorjev. Na teh konferencah naj bi razpravljali predvsem o samoupravnih odnosih na šoli in o izboljšanju učnega uspeha.«

Gimnazija Rudolfa Maistra se je povezala tudi z gimnazijo iz Skofje Loke. Skušajo sodelovati na vseh področjih, vendar so se do sedaj pomešili le na športnem področju, izkušnje pa sta si izmenjala oba marksistična krožka. V bližnji prihodnosti pa bodo izdali tudi skupno glasilo.

Kako pa je s plesno dejavnostjo?

Ida Cerkvenik: »Vsi si želimo plesov na gimnaziji, pa

čeprav bi bili interni. Zapravili smo za dovoljenje, vendar so našo prošnjo odklonili.«

Prof. Kastelic: »Imeli smo že velike težave pri preteklih plesih. Ne gre samo za razne izgrede, kot so pijančevanje, razbijanje steklenic in nered. Ti prostori niso naši, so last osnovne šole Frana Albrehta, in tega se moramo zavedati. Naj mladinska organizacija Kamnika najprej reši vprašanje plesov celotne kamniške mladine, šele potem bodo plesi tudi na gimnaziji.« Do takrat pa bodo dijakom omogočene le plesne vaje, ki so jih zdaj organizirali za vse štiri letnike.

Bliža se referendum za samoprispevek...

Ida: »Ne samo dijaki, tudi profesorji apeliramo na vse delavce, da bi se odločili za samoprispevek. Primanjkuje nam prostorov, učnih pripomočkov. Ne vemo, kako bo, če se bo na gimnazijo vpisalo večje število dijakov.«

Prof. Kastelic: »Se nekaj nas tare — premajhna povezanost med našo in OO ZSMS v TOZD in ostalih šolah v kamniški občini. Ta nepovezanost je najbolj izrazita ob raznih kulturnih manifestacijah in demonstracijah.«

S. HRIBOVSEK

in gospodinskih strojev tako povečala, da v večernih urah žarnice le še brlijo, pralni stroji, elektromotorji in kuhinjski štedilniki pa sploh ne delujejo. Ne igrajo niti radio aparati in televizorji, zaradi česar so zimski večeri še posebno dolgočasni. Krajevna skupnost se je zaradi takih razmer znašla v zelo kočljivem položaju. Po predvidevanju Elektro Ljubljana bo potrebno v Palovce napejlati daljnovidne visoke napetosti in postaviti transformatorje. Za to bo potrebno okrog 1.400.000 din, ki pa jih ne morejo zagotoviti niti krajevna skupnost niti občina, Elektro Ljubljana pa je pripravljeno prispevati le tretjino potrebnega denarja. Občani so pripravljene sami prispevati precejšnji denar in tudi delati, vendar jih je premalo, da bi zbrali tolikšna sredstva. Verjetno bo morala KS postopoma reševati ta problem, ker bodo tudi denar zbrali postopoma.

Občani v KS računajo na uspešen izid glasovanja o krajevnem samoprispevku, ki jim bo zagotovil vsaj del potrebnega denarja. ml.

ALI STE VEDELI...

... da ima Kamniška gimnazija v letošnjem šolskem letu 13 oddelkov, a le 7 učilnic?

... da ima gimnazija na voljo le 872 kv. metrov površine (vključno z učilnicami, hodniki, pisarnami in zbornico ter sanitarijami), pri tem pa 370 dijakov?

... da poteka pouk na gimnaziji zaradi stiske s prostorom neprekinjeno od 7.10 do 18.40?

... da lahko ta gimnazija zagotovi nadaljevanje šolanja po osnovni šoli samo približno četrtini vseh učencev v občini, ki gredo naprej v šolo, drugi pa se morajo šolati v drugih občinah?

... da je na vsakega dijaka gimnazij v Sloveniji leta 1974 republiška izobraževalna skupnost plačala 6537 din?

... da bo letos maturiral na tej gimnaziji tisoči maturantov? ... da je približno odstotek kamniških maturantov dosegel naziv doktorja znanosti?

... da brez novega šolskega centra grozi ukinitve gimnazije ali pa pouk v treh izmenah na osnovni šoli Frana Albrehta?

... da v bodoče nobena šola ne bo smela pripravljati mladih samo za študij kot zdaj gimnazije?

... da bo v Kamniku gimnazija tista srednja šola, ob kateri se bodo v usmerjenem izobraževanju razvile še nove smeri?

... da gimnazija že ima pedagoško smer — 1. fazo usmerjenega izobraževanja?

... da brez novega centra ne moremo razvijati niti gimnazije niti usmerjenega izobraževanja ter novih smeri?

TURISTIČNO DRUŠTVO V KAMNIKU namerava založiti barvne razglednice našega mesta. Prosimo občane, ki imajo primerne barvne diapozitive, da jih pokažejo našemu društvu (tajniku tov. Skali).

Simfonični orkester Domžale—Kamnik sklicuje redni letni občni zbor v ponedeljek, 15. marca t. l. ob 19. uri v prostorih glasbene šole Domžale.

Vabljeni!

UPRAVNI ODBOR

OKREPILI SO SVOJE VRSTE

Na nedavni volilni konferenci organizacije zveze komunistov TOZD ploskovnega povišstva dupliškega Stola, ki sta se ga udeležila tudi sekretar komiteja občinske konference ZKS Kamnik Tone Fišer in predsednik občinske konference ZSMS Milan Marinič, so pregledali delo komunistov v preteklem obdobju. Organizacija se je v zadnjem času zelo okrepila, saj je število članov naraslo od treh na 15. Na novo sprejeti člani so predvsem mladi in neposredni proizvajalci.

Organizacija je prav gotovo veliko prispevala k boljšemu organiziranju dela v TOZD in izpolnjevanju stabilizacijskega programa. Čeprav tržne razmere v povištvni industriji niso ugodne, so v tovarni ploskovnega povišstva preudarno gospodarili in dohodki delavcev niso bili okrnjeni. Komunisti so bili pobudniki in usmerjevalci vseh akcij za poglobljanje samoupravnih odnosov v kolektivu.

Novo vodstvo organizacije, ki jo bo tudi v naprej vodil Franc Korbar, bo na osnovi akcijskega programa in sklepa povete seje CK ZKS skušalo še bolj okrepiti svoje vrste. T. U.

V KRAJEVNI SKUPNOSTI VRANJA PEČ ŽARNICE LE ŠE BRLIJO

Prebivalci Krajevne skupnosti Vranja peč imajo vedno večje težave z elektriko, kajti sedanja napeljava iz transformatorja v Podhruški ne zmora prevajanja ustrezne napetosti. Električna je bila v

naselja krajevne skupnosti napeljana po drugi svetovni vojni, in so bile vse napeljave predvidene le za razsvetljavo. Sedanja poraba elektrike pa se je zaradi vse večje uporabe gospodarskih

KRAJEVNA SKUPNOST NEVLJE USPEŠNO IZPOLNILA PROGRAM

Svet krajevne skupnosti Nevlje in družbenopolitični aktiv krajevne skupnosti sta 10. februarja na skupnem sestanku obravnavala zaključni račun KS za leto 1975 in izpolnitev srednjeročnega plana za preteklo obdobje 1971—1975.

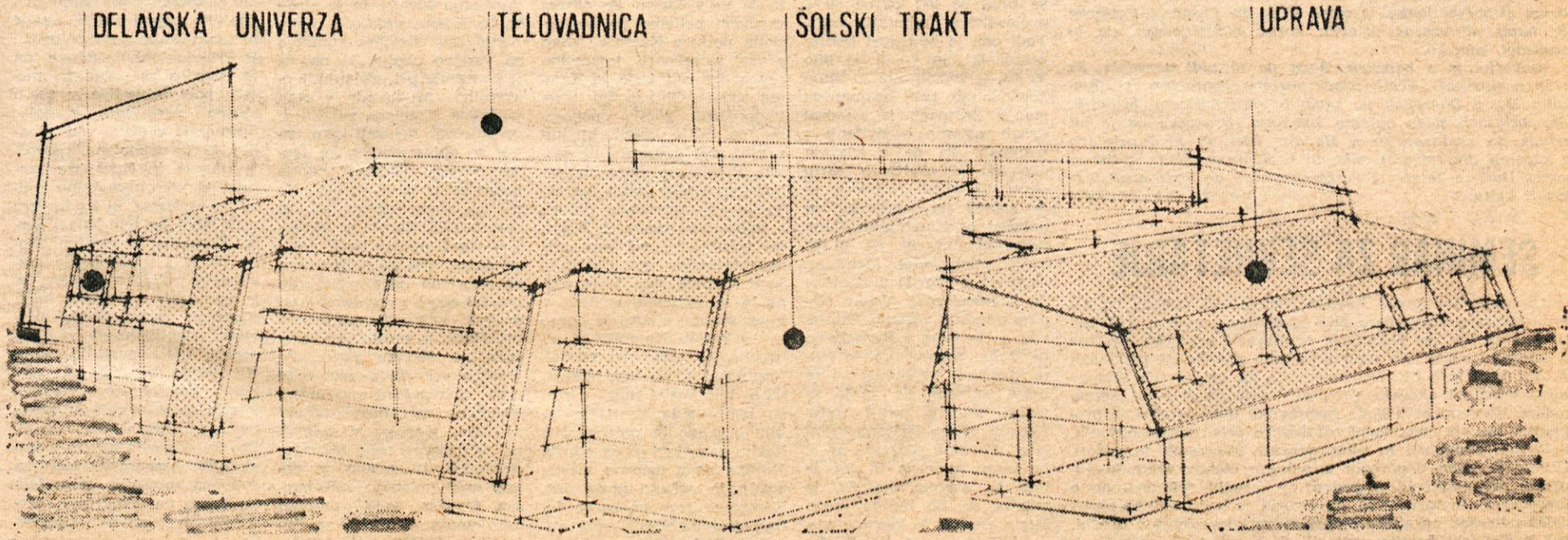
Na sestanku so ugotovili, da so bili v preteklem petletnem obdobju zelo delavni. Med največja dela, ki so jih opravili, štejejo asfaltiranje ceste skozi Nevlje, ureditev pokopališča in mrtvašnice. Znatna sredstva so porabili tudi za vzdrževanje številnih cest in potov. V lanskem letu, zadnjem letu petletnega planskega obdobja, so napeljali vodovod v Olševku in asfaltirali poti v novem naselju na Vrhpolju. Precej stroškov so imeli tudi s popravilom ceste Hrib—Poreber, ki jo je odnesel zemeljski plaz v dolžini več kot 50 m. Za izvedbo vseh

planskih nalog so znatna sredstva prispevali tudi sami zainteresirani občani, ki so poleg tega tudi krepko prijeli za delo.

Doseženi uspehi so jim dali pobudo za nove naloge v prihodnjem petletnem obdobju 1976—1980, med katere vključujejo tudi napeljavo vodovodov v oddaljena naselja Tučna—Birše in Hrib—Poreber, ki še nimajo zagotavljenе dobre pitne vode. Nadalje predvidevajo ureditev pločnika skozi naselje Vrhpolje in

asfaltiranje del ceste na Hrib ter še več drugih pomembnih del. Predlog novega petletnega plana 1976—1980 bo svet KS predložil v razpravo in sprejem prihodnjemu zboru delovnih ljudi in občanov.

Na sestanku so razpravljali tudi o predlaganem novem samoprispevku, ki ga bo razpisala občinska skupščina za financiranje potreb krajevnih skupnosti in gradnjo srednješolskega centra. Vsi navzoči so bili enotnega mnenja, da bi dejavnost krajevnih skupnosti v večjem delu zamrla, če ne bi bilo samoprispevka. Prav tako ne bi bilo mogoče nadaljevati razvoja šolstva, kajti občinski proračun in ostali viri financiranja nikakor ne bi bili v stanju zagotoviti dovolj sredstev. Zaradi tega so vsi navzoči sklenili, da bodo enotno podprli akcijo za uspešen izid referenduma o samoprispevku. ml.

Tako bo izgledal novi šolski center v Kamniku

SPOMINSKA OBELEŽJA NOB

Kulturna skupnost Kamnik in Zveza združenj borcev NOV Kamnik sta izdala ob 30. obletnici osvoboditve spominsko knjigo NOB občine Kamnik. V knjigi je prikazanih 57 spomenikov in obeležij po abecednem redu krajev od parti-zanske bolnišnice pri Beli peči pod Osnovčkom do spominske plošče v Žejah pri Komendi. Vsebinski obseg knjige se začne in konča z gozdovi, od koder so delovali borci. Ker je bil material za tisk pripravljen že sredi leta, so izostali posnetki spomenikov in obeležij, ki so jih odkrili proti koncu poletja. Knjigo je opremil inž. arh. Janez Logar, spremni tekst k slikam pa je napisal Matija Zgajnar, ki zaključuje povzetek knjige (tudi v angleškem jeziku) z besedami: »Knjiga bo dobrodošla vsakemu obiskovalcu spomenikov in spominskih krajev iz narodnoosvobodilnega boja, najbolj pa mlademu rodu, ki se uči in spoznava to veličastno obdobje iz knjig, filmov, obiskov v muzejih itd. Ne nazadnje bo v pomoč in napotilo tudi šolam pri načrtovanju šolskih ekskurzij.«

Vezana v trde platnice in lepo opremljena z belim tekstom na črni podlagi, je knjiga prav reprezentativna in predstavlja dostojno počastitev velikega obdobja v naši zgodovini, kakor se spodobi za izdajo ob jubilejnem letu.

I. Z.

Iz spominske knjige

RAZSTAVA O PALESTINI NA GIMNAZIJI R. MAISTRA

Od 19. do 22. januarja letos je avlo gimnazije krasila zelo zanimiva in lična razstava, ki jo je pripravil klub študentov in OK ZSMS. Številne umetniške slike in fotografije so nazorno prikazale zgodovinski razvoj Palestine in nastanek palestinskega vprašanja. Mladina, dijaki in študentje so se tako pobliže seznanili s tegobami palestinskega življa.

22. januarja so palestinski študentje razstavo popestrili še s predavanjem in filmom o osvobodilnem boju in revoluciji svojega naroda. Zivahen razgovor je pokazal, da naša mladina ni indiferentna do problemov bližnjega vzhoda in da ji ni vseeno, kako drugi živijo. Takih razstav si še želimo. AK

ŠE O PREŠERNOVI PROSLAVI

Letošnja Prešernova proslava je bila trikrat; najprej, 6. februarja, v Kamniku, 10. februarja v Mengšu in 13. februarja v Domžalah. Sodelovali so: simfonični orkester Domžale-Kamnik ter pevca Rok Lap in Janez Majcenovič ter recitatorji gimnazije Rudolfa Maistra.

Proslava je bila prepletena z glasbo in recitacijami, kar je poslušalcem lahko dalo širši in celovitejši pregled nad izročilom kulturne preteklosti. Izbira sporeda kot tudi kvaliteta izvajanja sta bili dovolj dobri. Motil me je le odnos organizatorjev. Od kulturne skupnosti ni bilo nikogar, ki bi spregovoril nekaj besed o namenu proslave. Tudi skromnih šopkov cvetja v zahvalo obema voditeljema, prof. Tini Romšakovi, mentorici gimnazijskega recitacijskega krožka, in prof. Tomažu Habetu, dirigentu simfoničnega orkestra, smo pogrešali. Prvo sodelovanje obeh kulturnih skupnosti torej ni najbolje uspelo.

Vprašujem se tudi, zakaj je bilo poslušalcev v dvorani iz predstave v predstavo manj. Morda so krivi plakati? Res, estetsko so delovali izredno sveže in novo, niso pa izpolnili svoje glavne naloge, sporočiti hitro svoj namen. Toda po drugi strani bi lahko že sama slika dr. Franceta Prešerna in napis »Proslava« ustavila korak mimoidočega, da bi pogledal, kdaj bo.

Govorim le o napakah. Rada pa bi tudi povedala, da smo nastopajoči, kljub napol praznim dvoranam (v Kamniku 250, v Domžalah pa samo 70 obiskovalcev), le čutili, da poslušalci sledijo našemu izvajanju. Drugačen pa je bil odnos do nastopajočih v Mengšu, kjer so med proslavo z raznimi pripombami odhajali iz dvorane. Slaba kulturna raven ljudi, v katere je Prešeren verjel, da bodo znali bolj ceniti kulturo!

VANDA MAČKOVSEK

SEMINAR ZA SEKRETARJE

Ob izidu februarske številke Kamniškega občana bo komite občinske konference ZKS Kamnik organiziral enodnevni seminar za vse sekretarje organizacij zveze komunistov v kamniški občini. Na seminarju bodo podrobneje pregledali sklepe pete seje CK ZK Slovenije. Na osnovi teh sklepov bodo dopolnili akcijske programe organizacij zveze komunistov. Na seminarju bodo razpravljali o srednjeročnih programih razvoja organizacij združenega dela, občine Kamnik, krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Hkrati se bodo dogovorili o nalogah članov zveze komunistov pri političnih pripravah in izvedbi referendumov o krajevni samoprispevku. Dogovorili se bodo tudi za aktivnejšo udeležbo nekaterih članov zveze komunistov v družbi, saj je občinski komite ugotovil, da v nekaterih organizacijah tudi do 40 odstotkov članov ni družbeno angažiranih.

VSI ŽELIMO NOVO ŠOLO

Krajevna skupnost Kamnik obsega mesto Kamnik in njegovo okolico. Mesto šteje okoli štiri tisoč prebivalcev, celotna skupnost jih ima okoli osem tisoč. Vsi člani krajevne skupnosti moramo skrbeti za izgled mesta, predvsem pa za čistočo, saj vsi mislimo, da tla niso smetišče. Ker ima Kamnik z okolico veliko naravnih lepot, skrbimo tudi zanje. Na Kamniških planinah je treba obnavljati koče, na smučiščih proge za smučanje in drugo. Ker je naša skupnost kar precej obsežna, vse naloge še niso izpolnjene; predvsem velja to za šolski center v Kamniku.

Večinoma vsi učenci sedmih in osmih razredov mislijo na to, kam po osnovni šoli. Nekaj se jih je že odločilo, drugi so v težavah zaradi prevoza. Učenci iz Tuhtinje in od drugod imajo do

Kamnika kar dolgo pot; če pa bi se vozili še v Ljubljano, bi imeli še daljšo. V Ljubljano ali pa v druge kraje bi se morali voziti zato, ker v Kamniku ni šolskega centra ali šole, za katero so se odločili. Že dlje časa berem in slišim, da bodo v Kamniku zgradili šolski center. Do sedaj se to še ni uresničilo, saj denarja vedno manjka. Lansko leto so že nekaj merili in označevali kraj za novi center, a so kaj kmalu prenehali. Šolski center si zamišljam kot objekt, v katerem bi bilo okoli trideset učilnic, učilnica, klubska soba in pa po pripovedovanju pokriti bazen, ki bi bil v veliko veselje ljudem. Ta center vsi težko čakamo, tako mlajši kakor tudi starejši. O njem naj bi odločil referendum 4. aprila, na katerem bi določili, koliko denarja gre za center in

koliko za urejanje krajevnih skupnosti. Gradnja šolskega centra bi zahtevala več milijard starih dinarjev, kar pa je zelo veliko. Ta gradnja bi se začela le, če bi naši starši na referendumu glasovali za dva odstotka samoprispevka. Polovico zbrane denarja naj bi namenili za urejanje krajevnih skupnosti, polovico pa za šolski center.

Vsi si želimo, da bi naši starši glasovali za samoprispevek, ker bo z dograditvijo tega objekta nam mladim omogočeno živeti in učiti se v boljših pogojih. Učiti se takih poklicev, ki so potrebni našim tovarnam, da bi dosegale boljše delovne rezultate. Mislim, da si takih ciljev vsi želijo, zato upam, da se bodo moje želje in želje vseh mladih kmalu uresničile.

MOJCA ŠAVELJ 7. a

PIŠIMO, OBVEŠČAJMO!

AKCIJA „ITD BRALEC - NOVINAR“ V KOMENDI

Konec januarja so se novinarji ITD, ilustriranega tednika Dela, sestali s prebivalci krajevnih skupnosti Komenda, Križ in Moste. Akcije se je udeležilo blizu šestdeset občanov. ITD je objavil osem izmed njihovih člankov. Vsi udeleženci so dobili značke »ITD bralec - novinar«, Barbara Grkman in Jože Pavlič pa sta si razdelila nagrado 1000 din za najboljša prispevka.

Objavljeni članki obravnavajo zgodovino Komende, probleme krajevnih skupnosti, šolstva, šah in konjeniški šport.

Kaže, da smo Komenčani vendarle zmožni kaj napisati, saj sta bili dobri dve tretjini vseh člankov iz naše KS. Gotovo so organizirana križja, značke in seveda nagrada velika spodbuda, toda — priznajmo — precej površna. Nekaj je namreč še veliko važnejše od nagrad: obveščanost. Ta ne bi smela biti tako kampanjska; njene pomembnosti bi se morali vedno zavedati.

O čem pisati? Seveda o proslavah, prireditvah, važnih sestankih in akcijah, o tem večinoma poročamo. So pa še druge, pogosto važnej-

še, predvsem pa bolj življenjske teme: jamaste ceste, pleškanje kluba, »črna« smetišča in še kaj. Zakaj bi kritizirali na tihem — povejmo vsem; če imamo dobre zamisli, jih bodo vsi veseli. Zakaj ne bi objavili intervjuja s sosedom? Saj ni treba, da je tak pomembnej; o takih tako ali tako pišejo povsod. Ste ob člankih profesorja Zike že kaj pomislili, da bi napisali kaj o zgodovini Komende (če že govorimo o Komendi)?

Zadnje čase smo se z informiranjem spoprijeli mladinci (ITD o nas ni objavil

KRAJEVNA SKUPNOST SELA DANES

Krajevna skupnost Srednja vas je v zadnjih letih zelo napredovala. Ko so kamniški občani glasovali za samoprispevek, so vedeli, da bodo veliko prispevali k napredku občana. Saj je ugotovljeno, da se vsak dinar, dobljen od krajevnih skupnosti, s prostovoljnimi delom vaščanov vsaj trikrat poveča. Tako je naša krajevna skupnost zelo napredovala.

Največja pridobitev je vsekakov asfaltirana cesta. S pomočjo krajevnih skupnosti smo zgradili vodovod na Podhruški, Srednji vasi, Lokah, Potoku in Vasenem. Prav tako je krajevna skupnost prispevala k gradnji novega gasilskega doma v Srednji vasi in dvorane v kulturnem domu, ki nam je v ponos. Krajevna skupnost je pomagala pri gradnji novih cest kot tudi pri nasutju starih poti. Tudi za naprej ima naša krajevna skupnost velike načrte.

Zgradili bomo nov vodovod na Pirševem, novo pot proti Aplenčarju, transformatorjev v Srednji vasi, na Vasenem, Veliki Lašni in javno razsvetljavo po vseh okoliških vaseh. Prav tako se krajevna skupnost zelo zanima za zgraditev toplic na Vasenem, saj bo to velika pridobitev za naš kraj. Pri vseh teh pridobitvah so veliko pomagali občani s prostovoljnimi delom in s samoprispevkom.

TONE ŠUŠTAR, 4. r.

nobenega članka), ki dokaj redno obveščamo javnost o delu naše OO ZSM, pa tudi o KS in društvih. Na akciji ITD so se izkazali tudi osrednjoloci in starejši občani, zato upamo, da se bodo pod članki Komendi v Občanu kmalu pojavila kaka nova imena.

M. Z.

KAMNIK IN VARSTVO OKOLJA

Znana lektorica angleškega jezika v Ljubljani Coplandova, je zlasti v poznih letih svojega življenja slikovito in pristržno pripovedovala o slovenskih gorah, še posebej o Kamniških. To zanjo ni bilo nikakršno zanesenjaštvo. Razlogov za naravnost brezmejno navdušenje je imela na pretek, najbolj prepričljiv in tehten je bil brez dvoma — njeno zdravje. Bila je iz okolice Glasgowa na Škotskem Dolenjskem, kjer onesnaženost okolja že celo stoletje ni nobena skrivnost. Po njenih besedah je bilo tam še pred 50 leti okrog 60 % prebivalstva tuberkuloznega. Tudi ona je bila med tistimi nesrečniki, in ko ji je bilo 30 let, je menila, da jo samo smrt lahko reši brezupnega stanja. Zdravniki je svetovali drugo varstvo — življenje v planinah. Pa ne v vlažnih škotskih, ali pretirano ostrih osrednjih Alpah. S prstom se je ustavil na zemljevidu in pokazal na Kamnik in Kamniške planine, ne da bi te kraje sploh videl. Meni je, da bi se ji morda tam nekje na drevesni meji Velike planine povrnilo zdravje. Odrpala se je torej v Kamnik in na Veliki planini prebila polni dve leti. Vzljubila je te kraje tolikanj, da se je za vselej odrekla svojih rodni škotski in vse življenje ostala v Sloveniji. Zdravje se ji je zares povrnilo in ko je bila že krepko čez 80, je menila, da bo najbrž večno živela. Čeprav je kasneje njena ljubezen bolj veljala Julijcem, zlasti Triglavu, se je

Kamnika vselej spoštljivo spominjala. Pokopana je na Dovjem, kjer leži ob vzhodu svoje ljubljene in veličastne druge domovine — Triglavskih gora.

Tako je torej brez olepšav in hvalnic občutila Kamnik angleško govoreča »Slovenka« iz daljne Škotske, katere naravnost lepote ne zaostajajo dosti za našimi. Vprašati pa se moramo, ali je Kamnik dandanes še tako privlačno idiličen, zdrav in čist, kakor je bil pred 50 leti, ali pa mu je morda glede tega že potrebna kakšna pomoč. Se le če se v lepem jesenskem vremenu peljemo po Mengeškem polju v Kamnik, lahko v vsej razsežnosti dojamemo neznanansko veličastje, ki Kamnik obdaja. Ob vzhodu te velikiopotezne gorske panorame pa ležijo biseri, ki jim v vsej naši domovini ni enakih. Pomislimo samo na Arboretum Volčji potok, na slikovite še nezazidane doline, z mikavnimi vasmami in bistri skrajno zdravega življenja. Tudi Kamnik sam je še vedno biser, ki lahko zablesti v vsem svojem sijaju, če bomo to le hoteli. Kamnik je po osvoboditvi silno napredoval. Napredek je bil tako silovit, da ni bilo vselej mogoče vsega tako uskladiti, kakor bi bilo zaželeno in potrebno. S hitrim razvojem so se odprla številna nova delovna mesta, zrastle je nešteto novih hiš, Kamniške gore pa so se dobrohotno približale reki turistov. Toda ali ta vsestransko prijazen sprejem v vi-

soko kvalitetnega krajinskega okolju nima tudi posledic, ki bi utegnile zamajati sloves turističnega Kamnika in oskrbnosti nepopisno veličastje, ki Kamnik obkroža? Dovolj zgovorne za to so zlobne, a včasih kar utemeljene govornice, ki so Kamniško Bistrico že prekrstili v Kamniško kalnico. Uradno pa je ugotovljeno, da tudi naš zrak ni prav nič več rekreativen.

Tudi Kamnik torej živo zadeva problem, ki zavzema svetovne razsežnosti — varstvo okolja. Skupščina občine Kamnik se pomembnosti tega vprašanja zaveda, in je glede na to že lani priključila v življenje zelo številno komisijo za varstvo okolja, ki naj bi ji pomagala pri urejanju konkretnih problemov s tega področja. Komisija pa je trdno odločena delovati tako, kakor to edinstveno in še vedno visoko zlahtno okolje Kamnika terja in zasluži. Ne želimo samo ugotovljati in evidentirati. Vzroki in velikokrat tudi povzročitelji sami so znani. Žal se v Kamniku ne moremo izgovarjati, da onesnaženost »priteče« od drugod, kakor je navada v nižje ležečih krajih. Mi smo prav na začetku vsega. Po gorskih vrhovih poteka naša meja, pod našimi gorami prirejajo na dan bistri potoki in reke, globoko v dolinah pa je rojstvo naše kulturne pokrajine. In vendar je ponos naših planin — Kamniška Bistrica, že v Kamniku tako umazana, da se sramujemo pogledati vanjo. Občutek krivde zadene seveda nas

same, saj morda še včerajšnja resnica, da voda vse odnese, danes dobiva vse drugačno, čisto kar grozljivo obeležje. Samó onesnaženje zraka nas ne zadeva v celoti, saj kroženje zraka prinaša ta »blagoslov« tudi od drugod. Zanimivo je, da bomo prav za to področje najprej dobili interesno skupnost. Toda ostanimo rajši pri zgolj naših vprašanjih.

Komisija za varstvo okolja je letos spomladaj želela preveriti psihološko stanje glede varstva okolja, s tem da je očistila bregove Bistrice samo s kolektivni, ki nanjo mejijo. Po uspeli akciji, kakor bi temu lahko površno rekli, je vsakdo lahko ugotovil, da je Bistrica za polne tri mesece spet zablestela v vsem svojem prvinskem sijaju. Spet se je v bistri vodi zrcalilo tisto nepopisno sovročje narave in človekove kulture, ki tako blagodejno vpliva na vsakogar, ki z odprtimi očmi hodi po tem lepem svetu. Komisija za varstvo okolja pa je s to ugotovila razveseljivo solidarnost glede tega vprašanja v delovnih organizacijah, čeprav nismo upravičeni naprtiti krivde za umazanost Bistrice samo njim. Na akcijo ni bilo niti pripomb, kaj šele opozicije. Pokazala se je naravnost idealna in neslutena samoupravljavska odgovornost, ki z najglobljim razumevanjem za sodobna vprašanja edina lahko vpliva na učinkovite spremembe tudi na tem področju.

(Nadaljevanje prihodnjic)

IVAN ZIKA: OB JUBILEJU KAMNIŠKEGA Z DRAVILIŠČA

NAJSTAREJŠA KAMNIŠKA FOTOGRAFIJA

Ker so gradnje v smodnišnici zahtevale mnogo gradbenega materiala, je Prašnikar na mekinjskem svetu nasproti gradbišča na drugi strani Bistrice postavil opekarno in veliko cementarno, ki je začela obratovati leta 1854. To je bila šele druga tovarna cementa v avstroogrski monarhiji. Izdelovala je izrven cement, kar lahko ugotovimo po sto letih pri zidanih stavbah. Uporabljala je predvsem lapor iz kamnoloma ob poti proti Tunjicam in iz Olševka. Se po osvoboditvi je v Prašnikarjevih pečeh žgala cement Keramično-kemična tovarna, ki se je s tem ob pomanjkanju gradbenega materiala, v lokalnem merilu vključila med proizvajalce cementa, tako potrebnega

za izgradnjo porušene domovine. Po končani izgradnji kamniške smodnišnice leta 1857, se je Prašnikar usmeril na novo delovno področje in postal eden najbolj upoštevanih gradbenikov v Avstriji. Začel je namreč prevzemati gradnjo železniških prog v Avstriji, na Ogrskem in v Švici. Tako je med drugim zidal visoke gradnje na progi Brenner-Bozen (Bolzano) na Tirolskem in delavnice južne železnice v Mariboru. Izgradil je proge Celovec—Beljak, Bruck—Leoben, Gradec—Felbach in Innsbruck—Telfs v Avstriji ter progo Znojmo—Iglava na Češkem. V Švici je izgradil progo Olten-Solothurn, na Ogrskem pa 120 km dolgo progo Nagy-

varad—Belenyeš — Vaškoh (sedaj v Romuniji Oradea Mare — Beluș — Vașcan). Kljub temu da se je stalno mudil na svojih gradbiščih ni pozabil na svoj rojstni kraj Izlake, iz katerega je odšel v Kamnik, ko je bil star 14 let. Leta 1868 je kupil Izlakam nekdanjo Valvasorjevo gosposčino Medijo in obnovil tamošnje termalno kopališče. Spominska piramida v parku pred kopališčem hrani pisan dokaz hvalečnosti velikodušnemu darovalcu Alojzu Prašnikarju.

Ko je Prašnikar delal po najrazličnejših krajih svojih železniških gradenj je spoznal važnost tujkega prometa. Videl je kako kopališča, zdravilišča ali pa zgolj zabavišča privabljajo tujce in pomagajo kraju k splošnemu napredku. Kamnik s svojim zdravim podnebjem in krasno okolico že sam po sebi zasluzi, da ga obiskujejo tujci, ki iščejo zdravega odihla po napornem delu. Toda brez turističnih naprav, ki bi vabile tujce, Kamnik ne bo mogel postati letovišče in turističen kraj. Odločil se je, da bo sam zgradil na spodnjem koncu svojega obširnega mekinjskega posestva med Bistrico in Nevljico kopališke naprave in turistične stanovanjske hiše. Čeprav

je imel na voljo znatna denarna sredstva, je bila vendar vsota, ki jo je vložil v gradnjo kopaliških naprav tako velika, da ni dosegla verjetnostne meje rentabilnosti. Vse kaže, da ga je pri gradnji bolj vodila ljubezen do domačega kraja kot pa misel na dohodek. Za Rikljevimi kopališčem na Bledu je postalo Prašnikarjevo zdravilišče v Kamniku edina turistična naprava na Gorenjskem, Prašnikar pa se je vpisal med prve pobornike turizma na Gorenjskem.

Na sliki starega Kamnika smo v prejšnji številki videli prostor, na katerem je Prašnikar kanil zgraditi kopališke naprave. Sredi leta 1875 je morala biti gradnja že v polnem razmahu.

Slovenski narod z dne 17. junija 1975 namreč piše: Naše mesto zelo napreduje zaradi svoje romantične okolice, kajti že sedaj je tu mnogo tujcev pa še vedno prihajajo novi. Le škoda, da še ni toplic, ki jih mislita zgraditi gospod Kecelj in Prašnikar, ker bi prišlo še več tujih ljudi v Kamnik, ki se tudi včasih radi v vodi ohladijo. Kakor je videti, bodo toplice zelo velike, kar bo dajalo Kamniku lepo ime in sloves. I. Z.

RAZSTAVA V MUZEJU

V renesančnem pritličju gradu Zaprice so 10. februarja ob 18. uri odprli razstavo o varstvu spomenikov v Skofji Loki. Razstavo sta organizirala Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo in Kulturna skupnost Kamnik, postavila pa sta jo v počastitev praznika dr. Franceta Prešerna in praznika jugoslovskega dneva kulturne dediščine.

Po uvodnem nagovoru ravnateljice muzeja Nirine Zupančičeve je konservator dr. Milan Zeleznik vodil udeležence otvoritvene svečanosti po razstavnih prostorih in razlagal posamezne faze ohranitvenih del v starem škofje-loškem mestnem jedru. Ker se Kamnik loteva enakih problemov, je razstava poučna tudi za naše mesto. Ureditev Skofje Loke je lep primer stremljenja, kako uskladiti sožitje starega z novim in napraviti mesto čim bolj prikupno, da se bomo v njem dobro počutili. Varovati moramo arhitektonsko dediščino Kamnika, kar pa nam nalaga posebno skrb za ohranitev starega videza našega mestnega jedra. Zato bodo vsi tisti, ki spremljajo konservatorska dela v Kamniku, jih razumejo in odobravajo, priznali, da je zadnji čas, da rešimo, kar se še rešiti da. Kamnik pa zasluži tako skrb, da arhitekti in konservatorji bdijo nad njegovim mestnim jedrom, ostanki zidovja, freskami in slikami. Vse to so dokazi naše kulture, bogastva in zanimivosti, ki jih ne smemo prezirati in uničevati. Prav zato je bil proglašen 20. februar za dan slovenske kulturne dediščine. a

PROSLAVE - ZA KOGA?

Kulturna komisija pri OO ZSM Komenda je v počastitev Prešernovega dne pripravila zborni recitaciji Krsta pri Savici. Maloštevilna udeležba nam je še enkrat prikazala odnos krajanov do tovrstnih prireditev, pa tudi do dijakov in študentov, ki so prebili marsikatero uro na vajah v nezakurjenih prostorih, potem pa recitirali prazni dvorani. Marsikomu izmed nas se je upravičeno porodilo vprašanje, čemu organizirati proslave, ki so vse bolj in bolj le same sebi namen. DANICA GROSELJ

Prašnikarjev dvorec v Mekinjah

PROF. IVAN
ZIKA

750 let mesta Kamnika

51

Okoličani so dovoljenje Kamničanov, da smejo pasti v Bistrici, začeli zlorabljati. Tako so podložni iz Godiča in Zagorice hoteli postavljati kočje v Bistrici in živino pasti. Kamničani so se postavili po robu in jih tožili. Vicedom kranjski Jurij pl. Eck in Vid Thurn, cesarjev oskrbnik na starem gradu, sta 26. aprila 1507 na podlagi ukaza Viljema Turjaškega iz leta 1496 obsodila mejaše bistriških gozdov, češ da je Bistrica samo lastnina mesta Kamnika.

Kamniški meščani so imeli stalne prepire z lovskim mojstrom, ki je bdel nad divjačino v gozdu in povzročal veliko težav Kamničanom pri oskrbovanju z drvini in pašo, češ da preganjajo divjačino. Grozil je celo, da bo postrelil prašiče, ki so jih meščani prignali na pašo žira. Meščani so se z orožjem lotili lovskega mojstra in napodili njegove pomočnike, s tem pa so si nakopali jezo cesarje Ferdinandu, ki jim je zagrozil s kaznijo. Tudi oba samostana sta zahtevala potrebna drva in gradbeni les od meščanov, mekinjski celo za svojih 40 kmečkih podložnikov. Kamničani so končno priznali mekinjskemu in frančiškanskemu samostanu pravico v gozdovih.

Po zgodovinskih podatkih so Lambergi leta 1500 sezidali grad Zaprice v Kamniku. Ker so Lambergi imeli v slovenski zgodovini zelo pomembno vlogo, bi bilo zanimivo zabeležiti, kar nam o izvoru njihovega priimka pove v latinskem jeziku pisana zgodovina njihovega rodu iz leta 1592 (Avg. Dimitz, Historia gentis Lamberginae, M. H. 1862). Iz tega zapisa posnemamo: Po družinskem izročilu, ki ga je povedal najvišji vojni poveljnik Kranjske šestdesetletni Jožef Lamberg, so se Lambergi najprej imenovali Ritterspergi. Ko pa si je eden od njih poškoval nogo in je nanjo ohromel, so ga začeli imenovati »der Lahme« — ali slovensko hromec (kruljavec), po čemer se je njegov rod začel imenovati Lamberg in je opustil ime Rittersberg.

Cesar Maksimiljan je bil strasten lovec in je bil leta 1514 več dni gost Lambergov, s katerim je hodil na lovske pohode v planine. Nekateri zapisi zamenjujejo Lambergovo graščino Kamen (Stein) pri Begunjah s Kamnikom in hočejo vedeti, da je »zadnji vitez« lovil v Kamniških planinah, kar naj dokazuje tudi kamnita miza v dolini Kamniške Bistrice. Gotovo se motijo vsaj glede mize, ni pa seveda izključeno, da je cesar Maksimiljan bil kdaj na lovu tudi v Kamniških planinah. V naših krajih se je večkrat mudil, v Krmini v Furlaniji pa so postavili spomenik, sa je leta 1500 Goriška grofija prišla pod Habsburžane.

Da je bil cesar Maksimiljan naklonjen Kamničanom, pričajo številne listine iz časov njegovega vladanja. Tako je 12. novembra 1493 v Gradcu podelil kamniškemu meščanu Tomanu Schwabu v fevd desetino v Trzinu v mengeški fari, ki jo je bil Lenard »Potenzak«, župnik v Planini, kot fevdnik svojih bratov prodal Schwabu.

Zadnja listina, ki jo je izdal v korist mesta Kamnika pa ima datum 13. marca 1520 in je bila napisana v Augsburgu. V njej cesar zapoveduje čistim plemičem, ki

stanujejo v svojih hišah v Kamniku in tam trgujejo, da od teh hiš plačujejo davke in opravljajo druge obveznosti mesta kot ostali meščani, razen seveda tistih, ki so oproščeni davkov in dajatev in imajo oprostitna pisma potrjena.

V zadnje leto življenja cesarja Friderika III. sodi ustanovitev frančiškanskega samostana v Kamniku. Valvasor sicer pripoveduje (XI, 370), da so pri zidanju mekinjskega samostana leta 1300 pomagali tudi minoriti (to je frančiškani reda manjših bratov — OFM). Morda so prišli zidavi v pomoč iz Ljubljane, kjer so bili že leta 1233. Kamnik kot najpremožnejše mesto izven Ljubljane jih je gotovo zamikal, vendar ni verjetno, da bi bili tu že leta 1415 kot trditja Pucel in Glavinich, medtem ko Milkowicz pravilno sodi, da so prišli šele leta 1493. V frančiškanskem samostanu v Kamniku so imeli namreč potrjen prepis listine cesarja Friderika III. iz leta 1493, ki dovoljuje meščanom, da pri cerkvi sv. Jakoba sezidajo frančiškanski samostan, ker znotraj obzidja v mestu nimajo nobene službe božje, pot na Šutno pa je zaradi vojne in turške nevarnosti negotova. Župnik Jurij Hertenfeller je poklonil frančiškantom cerkev sv. Jakoba (ki so jo menda sezidali leta 1474), furlanski arhivi pa hranijo na patriarha naslovljeno prošnjo meščanov in sodnika v Kamniku, da bi smeli sezidati samostan. Torej so Kamničani ustanovitelji samostana. Valvasor (VIII, 811) poroča, da je bila v eno okno vklesana letnica 1495, kar naj bi bilo leto dozidave, ustanovitelj pa da so bili grofa Thurn in Hohenwarth ter drugi plemiči, čeprav so bili najbrž samo dobrotniki, ustanovitelji pa meščani.

Frančiškani pa so bili v Kamniku komaj 40 let. Protestantski plemiči in meščani so jim hudo nasprotovali, ker niso znali deželnega jezika. Ko je njihovo število padlo na vsega dva redovnika, je cesar Ferdinand 16. novembra 1538 razpustil kamniški frančiškanski samostan, na prošnjo meščanov in sodnika pa je v izpraznjeno samostansko poslopje »zaradi turške nevarnosti« prestavil župnišče, šolo in špital, ki je odslej upravljal samostansko premoženje. Kot bomo videli kasneje, so se frančiškani leta 1627 spet vrnili v Kamnik.

Dve listini govorita tudi o cerkvi sv. Primoža in Felicijana »v gorah«. Kdaj so sezidali cerkev, nam ni znano in tudi ni nikjer zapisano. Iz prve listine vemo samo, da je leta 1396 cerkev že stala. Strah, da jo bodo Turki napadli in oplenili, je bila odveč. Tako visoko se roparskim tolpom pač ni splačalo podati, saj si niso imeli kaj obetati od samotne cerkve. Povejmo zdaj nekaj tudi o tej cerkvi, ki oživlja prelepi okvir kamniške okolice in zasluži, da jo vključimo v naš turistični program in poskrbimo za ohranitev znamenitih fresk, tega zaklada naše umetnostne kulture.

V listini z dne 9. julija 1396, ki jo je izdal papež Bonifacij IX., piše, da dobi 3 leta odpustka vsak vernik, ki ob najvažnejših praznikih obišče cerkev sv. Primoža in Felicijana in ji pomaga z miloščino. Tudi listina iz leta 1475 govori o odpustkih.

Cerkev sv. Primoža pod Malo planino, ki jo tako

lepo vidimo iz Ljubljane in od vseh strani, spravlja Davorin Terstenjak v zvezo s staroslovenskim verovanjem. Po njegovem mnenju je bil bog Primut ali Primon bog oblakov in neviht, zato so mu bile posvečene višine. V krščanski dobi naj bi Primuta zamenjali s sv. Primožem, ki so mu posvetili cerkev v višini. Sem so prenesli z Otoka na Vrbskem jezeru na Koroškem relikvije (ostanke, svetinje) sv. Primoža in Felicijana, kjer so bile že leta 875. O tem razmišlja zgodovinar Jožef Benkovič (Slovenec 1891, štef. 128). V času prvih turških navalov so svetinje prenesli v frančiškansko cerkev v Kamniku. Ko je po bitki pri Sisku 1593 minila turška nevarnost, so se frančiškani upirali, da bi vrnili relikvije spet v cerkev pod planino, zato se je število obiskovalcev tega gorskega svetišča zelo zmanjšalo. Patriarhov odposlanec je 1. februarja 1628 v Ljubljani razsodil, naj prenesejo na goro le del relikvij. Valvasor piše, da pride na praznik sv. Primoža 9. junija do 28 župnij iz Kranjske in Štajerske v procesijah na planino. Na prošnjo sodnika in mestnega sveta v Kamniku je cesar Maksimiljan z odlokom z dne 22. decembra 1501 v Innsbrucku dovolil mestu na dan sv. Primoža in Felicijana 9. junija sejem s tržno svoboščino tri dni pred sejmom in tri dni po sejmu. Tako se je množica romarjev na poti v gorsko svetišče ali pa nazaj grede vključila v kamniški semanj dan in pomnožila število sejmarjev, prodajalcev in kupcev.

Največja znamenitost dvoladijske gotske stavbe sv. Primoža, ki je več kot 35 metrov dolga in 13 metrov široka, so freske na obeh podolžnih zidovih. Freska na južni steni predstavlja Marijino življenje v 22 prizorih, med katerimi zasluži posebno pozornost slika o Mariji zavetnici v turški sili. To je dokaz, da so slike nastale po turških napadih na naše kraje. Na severni steni je najpomembnejša 11,60 m dolga slika Treh kraljev v sprevodu. Na sliki je 36 oseb, ki v skoro naravni velikosti predstavljajo nošo vseh slojev prebivalstva tedanje dobe. Na severni steni je podpisan slikar Elias Wolf 1592, ljubljanski meščan. Slike je leta 1911 restavriral akad. slikar Matej Sternen. Barvna reprodukcija slik bi bila dobrodošla turistična propaganda za naše kraje. Nekoliko višje ležeča cerkva sv. Petra pa ima lesen gotski strop, ki je edini te vrste na Slovenskem in je izpostavljen poškodbam in propadanju, saj je nekaj stropnih desk že odtrganih.

Ker je toliko zanesljivih listin iz kamniške preteklosti v zvezi z verskim življenjem, moramo ponovno utrditi nekaj važnih časovnih ugotovitev. Ze leta 1205 je morala biti v Kamniku župnija, ker najdemo v listinah večkrat zabeleženo ime župnika Ulrika. Portal cerkvice na Malem gradu, ki je morda že iz 11. stoletja, dokazuje, da je bila to ena najstarejših cerkev na Kranjskem. Prvotna cerkev na Šutni, ki je bila zgrajena v romanskem slogu, je stala tam, kjer je zdaj poslopje župnijskega urada. V 13. stoletju so zgradili novo cerkev v gotskem slogu, zvonik pa je ostal na samem. Seveda se ni zvonik pogreznil v zemljo, pač pa so svet okrog njega dvignili.

PRIZNANJE PRVIM ČLANOM DS KI „KAMNIK“

Ob praznovanju 25-letnice samoupravljanja je predsednik delavskega sveta KI »Kamnik« Stevo Irt na predlog delovne skupnosti podelil prvim članom delavskega sveta posebna priznanja — spomenice v znak priznanja in v spomin. Spomenice so prejeli: Janez Rems, Franc Aljaž, Janez Bernot, Solomon Finci, Janez Grkman, Alojz Hvale, Gregor Irt, Miha Kališnik, Janez Kladnik, Franc Kregar, Ferdinand Mihelič, Janez Prelesnik, Stane Rak, Božidar Ravnikar, Blaž Rems, Jože Smolej, Tone Trebušak, Franc Vidic, Marija Zobavnik in Ivana Obreza.

Tovarno Stol je obiskal sekretar zvezne konference SZDL Marjan Rožič, ki je spregovoril tudi na konferenci osnovne sindikalne organizacije.

IZID NAGRADNEGA NATEČAJA

V zadnji številki smo objavili nagradni natečaj za spis »KAJ JE NOVEGA V NAŠI KRAJEVNI SKUPNOSTI« in »NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST DANES«.

Ceprav je bil razpisni rok kratek (ponagajale so nam pa tudi podaljšane počitnice), smo dobili spise iz skoraj vseh šol.

Spise so na posameznih šolah pregledali že tovariši učitelji in nam poslali najboljše. Poiskati najboljše med najboljšimi pa je bila za nas zelo težka naloga.

10 enakovrednih nagrad prejmejo:

1. Mojca Šavelj, 7. a osnovna šola Frana Albrehta
2. Mira Jenko, 6. a osnovna šola Komenda—Moste
3. Irma Trpotec, 5. b osnovna šola Stranje
4. Tone Suštar, 4. r osnovna šola Loke
5. Valerija Flis, 7. d osnovna šola Frana Albrehta
6. Goran Peršin, 7. a osnovna šola Komenda—Moste
7. Elica Zagar, 7. a osnovna šola Stranje
8. Helena Kočar, 6. a osnovna šola Komenda—Moste
9. Mateja Grilje, 6. c osnovna šola Frana Albrehta
10. Miro Šimenc, 5. b osnovna šola Stranje

V današnji in prihodnjih številkah bomo objavili nekatere nagrajene prispevke.

UREDNIŠTVO KAMNIŠKEGA OBČANA

GRADITELJI POZOR!

OPEKARNA RADOMLJE sporoča, da je začela s proizvodnjo vogalnikov obeh dimenzij oziroma višin (14 in 19 cm).

Opekarna Radomlje priporoča tudi naslednje opečne izdelke:

- modularni blok
- votlak za predelne stene
- navadni zidak
- monta stropnjake, višina 12 in 14 cm
- roletnike
- ograjnike

Čenjenim kupcem zagotavlja Opekarna Radomlje ustrezno kvaliteto, kratek dobavni rok, primerne cene in po želji dostavo na gradbišče.

Opekarna Radomlje opravlja po zmerni ceni tudi usluge z buldozerjem.

Informacije na naslov: Opekarna Radomlje, Radomlje, Opekarniška 4, p. 61235 Radomlje ali po telefonu št. 72-400. Delovni čas in uradne ure so vsak dan, tudi ob sobotah, od 6. do 13. ure.

Vse izdelke Opekarne Radomlje lahko kupite tudi v trgovskem podjetju KOČNA, poslovalnica UNIVERZAL, Kamnik, Medvedova 15.

GIMNAZIJA RUDOLFA MAISTRA KAMNIK

VABI STARŠE IN OBČANE

V četrtek, 11. marca letos, bo v dvorani kina Dom predaval pomočnik direktorja Zavoda za šolstvo profesor Karel Kos

O REFORMI USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

Predavatelj, ki je osebno sodeloval pri oblikovanju novega šolskega sistema, bo prikazal spremembe tudi na stenskih slikah. Posebej se bo dotaknil vprašanj o 2. fazi usmerjenega izobraževanja, to je o sedanjem 3. in 4. letniku srednjih šol, o reformi (in obstoju) gimnazij ipd.

Gimnazija vabi na predavanje vse, ki jih zanimajo predvidene spremembe in kako se bo v to reformo vključila naša občina.

NAPORI KS PODGORJE PRI ASFALTIRANJU VAŠKE CESTE

Kljub temu so Podgorje v neposredni bližini Kamnika, tako da z zgornjim delom naselja sega že v samo mesto, nima urejene ceste skozi naselje. Sedanja pot skozi Podgorje je bolj podobna kolovozu kot cesti, kar močno ovira nadaljnji napredek vasi.

Podgorje je skoraj 3 km dolgo naselje, zaradi česar je ureditev vseh komunalnih naprav precej dražje kot v strnjjenih naseljih, kjer je od hiše do hiše le nekaj deset metrov. Občani Podgorja so v zadnjih petih letih urejali predvsem vodovodno omrežje, kulturni dom, avtobusna postajališča, asfaltirali pa so tudi priključek vaške ceste

na glavno cesto v zgornjem delu vasi. Precejšnje stroške so imeli tudi z vzdrževanjem pokopališča. Vse to so urejali skoraj izključno z lastnimi sredstvi, to je z denarjem, ki so ga zbrali s samoprispevkom. Šele sedaj, ko so za silo uredili najnujnejše komunalne objekte, so lahko začeli urejati vaško cesto, kar pa bo glede na predvidene stroške preseglo njihove možnosti, saj bodo le-ti veljali skoraj 1 milijon sedemsto tisoč dinarjev. Makadamska cesta bo urejena že do spomladi, če ne bodo nastopile nepredvidene ovire. Vaščani Podgorja pričakujejo delno finančno pomoč tudi od občinske skupščine in de-

lovnih organizacij, sami pa so že prispevali posebne denarne prispevke in odstopili tudi zemljišča, kjer poteka trasa ceste.

O teh vprašanjih so razpravljali tudi na zadnjem sestanku sveta KS in v družbenopolitičnih organizacijah, kjer so odločili, da bodo enotno podprli akcijo za uspešen izid referenduma o samoprispevku, od česar so odvisni tudi redni dohodki za potrebe KS, ki pa jih ni malo.

ml.

KUPIM manjšo staro hišo ali kaščo z vrtom na samotnem in po možnosti sončnem kraju. Dam 10.000 din vnaprej, ostalo po dogovoru. Ponudbe pošljite na upravo Občana pod »občina Kamnik«.

POCENI PRODRAM dva kavča. Naslov v uredništvu Kamniškega občana.

KOPIRANJE IN RAZMNOŽEVANJE na XEROX stroju vam hitro in poceni opravi Gabriel Jesenovec, Kamnik, Streliška 9.

Komisija za medsebojna razmerja
upravnega organa

SKUPŠČINE OBČINE KAMNIK

razpisuje
delovno mesto

KOMUNALNEGA NADZORNIKA

POGOJI:

Srednja strokovna izobrazba, 2 leti delovnih izkušenj, strokovni izpit.

Vlogam priložite dokazila o splošnih in osebnih pogojih. Razpis velja 15 dni po objavi.

ZAHVALA

Ob tragični nesreči, ko smo za vedno izgubili komaj 26-letnega nenadomestljivega očka, ljubelega moža, sina, brata in strica

Jožeta Belca

se zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje. Hvala govornikom za poslovljne besede, kolektivu Poklicne šole Domžale in njegovim učencem 3. a in b razreda, NK KAMNIK, NK Enotnost Kamnik in podjetju PTT Ljubljana. Prav posebno se zahvaljujemo sorodnikom, sošolcem, sosedom, sodelavcem, znancem in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam lajšali neizmerne bolečine, izrekli sožalje, naša iskrena hvala. V bolečini in žalosti ostajamo sami, brez našega očija, našega Jožeta, hvaležni vsem, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin.

Družini Belc in Piskar

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pospremili na zadnji poti našega pokojnega moža, očeta, sina, brata in strička

Mira Jurjeviča

Iskrena hvala pevcem Solidarnosti, gasilskim društvom, tovarišem Zaletelu in Vrhovniku za ganljive besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi podjetju »Kamnik«, tovarni Utok in podjetju Meso za izrečeno sožalje in darovane vence.

Zalujoči:

žena Elza, hčerka Mirjana, sin Miro, mama, brat, sestra z družinami ter drugo sorodstvo

Kamnik, Radgona, Radenci, Švica, 9. februarja 1976

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Janeza Sitarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči:

žena Anica, sinova Franc in Jože

Kamnik, 19. februarja 1976

NAJSTAREJŠI NA VRANJI PEČI

Janez Erdani z Vranje peči je nedavno dočkal 90 let. Že dolgo je najstarejši prebivalec partizanskih vasi na hribovih, ki se vlečejo od Kamnika proti Črnemu grabnu in sodijo v kamniško občino. To so vasi Trobelno, Sp. in Zg. Pavloviče, Mala Lašna in Vranja peč, kjer je tudi šola.

Rodil se je, Janez Erdani na Trobelnem, njegov ded pa je bil tržaški rejnec, po katerem ima svoj italijanski priimek. Mati mu je umrla ob porodu enajstega otroka, sam pa si je osnoval svoj dom v Vranji peči tik pod šolo. Vdovec je že 37 let in živi hčerki Miciki, ki je poročena na domu. Ker ni imel lastnega posestva in gozda, da bi se na njem preživljal, je trdo delal kot gozdni delavec pri kolovškem gozdnem gospodarstvu. Bil je tudi izvrsten oglar in je rad pomagal drugim gospodarjem.

Prva svetovna vojna ga je vodila na soško fronto, v drugi pa je preživel vse strahote okupatorskih nasilnikov in njihovih pomagačev, ki so iskale partizane v samotnih hribovskih vaseh dobro vedoč, da jih prebivalci podpirajo in z njimi sodelujejo. Sina Ivana, ki je zdaj medicinski laborant v Kamniškem zdravstvenem domu, bi kmalu ubili, tako so ga pretepli.

Janez Erdani si nikoli ni mislil, da njegovo razmeroma šibko telo skriva v sebi

toliko energije in zdravja, da ga je ohranilo do tako visoke starosti. Seveda si takrat, ko so v koših nosili v Kamnik oglje in sadje, ker ni bilo nobenega dobrega pota, tudi ni mogel predstavljati, da se bo kdaj z avtom pripeljal do svoje hiše. Dolgo je živel in marsikaj je doživel. Naj bi še naprej ostal pri dobrem zdravju!

a

Jubilant Janez Erdani

DROBNE NOVICE

VODOVOD ZE BLIZE DOGRADITVI — Kljub hudi zimi delo pri gradnji novega kamniškega vodovoda ni zastalo. Železniško transportno podjetje je položilo 50 cm široke cevi v predoru pod Zalami ob vzhodni strani tira in se bliža poti, ki vodi v muzej. Tu bo priključek na stari vodovod. Tudi mimo podjetja »Kamnik« so že izkopali globoke jarke. Sneg je za nekaj časa zaustavil delo.

KAJ PRIPRAVLJA TURISTIČNO DRUŠTVO — Na zadnji seji so se pogovarjali o uspelem dnevu narodne noše. Ponovno moramo ugotoviti, da so taki stalni krajevni prazniki edina priljubljenost, da nekoliko razgibajo mesto, moramo pa se pravočasno odločiti za datum in način izvedbe. Društvo bo skupaj s komisijo za varstvo okolja na občini pripravilo mesec varstva okolja in čistoče. Občni zbor naj bi bil prvi petek v mesecu marcu. Za predavanje, ki ga namerava organizirati društvo s predvajanjem diapozitivov o dnevu narodnih noš, še ni določen datum. Prav tako bi skupaj s Planinskim društvom organizirali v dvorani Doma predavanje o vzponu naših planincev na Makalu.

VESNA IN BAKHUS — Slaščičarna Vesna na Titovem trgu se je preselila na drugo stran trga in zavzela prostor dosedanjega šumijeve trgovine skupaj s Turkovo sobo. Zdaj ima Vesna in Bakhus bar ista vhodna vrata, pošteno in pravično razdeljeno na dve enaki polovici.

ZA LJUBITELJE GLASBE — Pripravljalni odbor društva ljubiteljev glasbe je 22. januarja organiziral sestanek, na katerem so sestavili pravila in jih predložili v potrditev. Z občnim zborom, ki bo v kratkem, bo novo društvo zaživelo.

PLESNI TEČAJ — Na gimnaziji so v drugem polletju organizirali tečaj v pouku klasičnih in modernih plesov. Tečaj vodi prof. Vera Ferbežar. Prva vaja je bila 16. februarja.

NOVI TRANSFORMATOR JE NUJA

V krajevni skupnosti Tuhinju so se pojavile in se še neprestano pojavljajo različne potrebe. Največ je komunalnih potreb. Nekatere probleme je v preteklosti KS že uspešno rešila, drugi pa še vedno kličejo k delu.

O delu in o načrtih KS Tuhinju smo povprašali predsednika KS Tuhinju Franca DROLECA, kmeta iz Zgornje Tuhinje.

— Kaj je bilo v KS narejenega od leta 1971 do 1976?

»Vsekakor je bilo največje delo, ki smo ga opravili v tem obdobju, ureditev pokopališča, ki pa ga še nismo dokončali. Precej dela in denarja smo dali tudi za popravilo in vzdrževanje cest. Tudi vodovod do vasi je bilo treba razširiti in ponekod obnoviti razne vodovodne naprave. V tem času smo pomagali tudi pri obnovi

France Drolec

gasilskega doma, urediti javno razsvetljavo, kanalizacijo v Zg. Tuhinju, obnovili opornit zid pred šolo v Zg. Tuhinju ipd.«

— Katere potrebe pa še nujno čakajo rešitve?

Na prvem mestu je vse-kakor transformatorska postaja v Zg. Tuhinju, ki jo je treba zgraditi čimprej. Ljudi v Zg. Tuhinju le še brlijo, da o delovanju zmrzovanih skrinj sploh ne govorimo. Na sploh nastaja v gospodinjstvih zaradi tega ogromna škoda. Tudi komunalna dela po drugih vaseh zahtevajo delo in denar. Toda to so le najnujnejša dela, ki jih nameravamo opraviti do leta 1980. Če bi hoteli naštevati vse potrebe v KS Tuhinju, bi vzelo pol več časa.«

Kaže, da bo potrebno še veliko prizadevnega dela občanov, če bomo hoteli vsaj deloma zadovoljiti potrebe v krajevni skupnosti.

JERNEJ KADUNC

PAZITE NA GUME

Viatorjev avtobus, ki pol ure pred šesto odpelje iz Komende v Kamnik, je vse bolj poln. Že v Mostah se dodobra napolni in Križani si komaj priborijo prostor v avtobusu. Ker je edini redni avtobus, ki se ga poslužujejo delavci, ki so zaposleni v Kamniku, potniki nimajo druge izbire. Zjutraj odpeljeta proti Kamniku tudi delavska avtobusa, ki ju imata najeta Stol in Titan, vendar tudi v teh ni prav veliko prostora, pa še drugih potnikov ne smejo sprejeti na avtobus. Krajevna skupnost Križ in potniki so že večkrat opozorili na problem avtobusno podjetje Viator, vendar prošnji in pritožb niso upoštevali. Morda pa bi se le dalo urediti, tako da bi zjutraj iz Komende odpeljal Krpan, ki ima več prostora. To bi bilo priporočljivo tudi iz varnostnega stališča, saj bi miličniki tako poln avtobus gotovo ustavili.

Podobne pritožbe je slišati tudi za popoldanski povratek delavcev iz Kamnika, saj edini avtobus odpelje ob 14.20 in v njem ni nič več prostora kot zjutraj. Moščani, Komendčani in Križani si tudi želijo, da bi Viator prisluhnil njihovim željam ter med 14.20 in 17.50 uro uvedel še kakšen avtobus. Ob tem času se krajani iz teh krajevnih skupnosti ne morejo vrniti iz Kamnika domov. Tu gre le za prerazporeditev voznega reda, saj je skoraj nerazumljivo, da odpelje naslednji avtobus ob 18.10 in 18.40, kar je zelo pogosto. Zato si občani le žele, da bi vozni red ustrezno spremenili. Dokler ne bodo rešili problema gneče v avtobusu pa priporočamo potnikom, naj si gumbe na plaščih močneje zašijejo. — tj.

KAMNIK

AVTOBUS V GODIČ

Pretekli teden je prometno turistično podjetje Viator iz Ljubljane, ki opravlja vse avtobusne prevoze v kamniški občini, odprlo novo avtobusno progo v Godič. Stiri-krat na dan vozi avtobus po Cankarjevi cesti v Kamniku, mimo vasi Zduša in Godič do Stahovice. Vaščanom okoliških vasi ni treba več pešati na delo v Kamnik in tudi šolarji se lahko poslužujejo nove avtobusne zveze. Avtobusi ustavljajo na treh postajališčih, čeprav so občani pričakovali, da bo avtobusnih postaj še več. Vendar moramo le prisluhniti zahtevam prevoznika, saj je pogosto ustavljanje v medmestnem prometu neobičajno. Sedanja postajališča so skoraj tako pogosta kot v mestnem prometu.

Nova avtobusna povezava Godiča in drugih vasi s Kamnikom je uresničitev številnih zahtev na zborih občanov. tj

KAMNIŠKA KRONIKA

Januar 1976

POROKE

Peter HACIN, strojni ključavničar z Mlake, star 29 let, in Marija JEROVSEK, delavka iz Nasovč, stara 27 let; Peter MAJDIČ, avtomehanik iz Brinja-Dol pri Ljubljani, star 24 let, in Vera PRELESNIK, prodajalka s Stahovice, stara 19 let;

Zdravko URŠIČ, delavec iz Bistričice, star 22 let, in Pavla BERGANT, delavka iz Suhadol, stara 18 let;

Janez ZOBANIK, monter centralne kurjave iz Košič, star 21 let, in Sonja KOLESA, trgovska vajenka iz Mekinje, stara 17 let.

SMRTI

Marija BERGANT, osebna upokojenka iz Mekinje, stara 66 let;

Marija BURGAR, kmetica iz Most, stara 71 let; Rudolf BURJA, osebni upokojenec iz Kamnika, star 70 let;

Gregor HOLCAR, sin ključavničarja iz Kamnika, star 11 mesecev;

Franc LOMOVSEK, upokojenec iz Buč, star 68 let; Jernej MIHELIC, osebni upokojenec iz Vrhpolja, star 89 let;

Franciška PALIVEC, osebna upokojenka iz Ljubljane, stara 93 let;

Matilda REPOTOČNIK, osebna upokojenka iz Ljubljane, stara 83 let;

Julijana SLANOVEC, družinska upokojenka iz Tunjic, stara 88 let;

Jožefa STRAJHAR, gospodinja iz Lok, stara 68 let;

Franciška VIDMAR, prodajalka, iz Podgorja, stara 43 let; Janez ZAMLJEN, delavec s Kregarjevega, star 31 let;

Franc ZELEZNIK, kmetovalec s Češnjic, star 64 let.

LETNI OBRAČUN

Sredi januarja je bila v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine volilna konferenca OO ZK, kjer je bil za sekretarja ponovno izvoljen Ivan Srovin, za člane sekretariata pa Marija Težak, Majda Korbar, Lado Obrsnel in Karlo Busar.

Konferenci je prisostvoval tudi Tone Fišer, sekretar OK ZK Kamnik, ki je govoril o sklepih 5. seje CK ZKS in ponovno poudaril naloge komunistov pri uresničevanju ustave, enotnosti ZK in v boju za gospodarsko stabilizacijo.

Govora je bilo tudi o referendumu za izgradnjo Centra za usmerjeno izobraževanje. Tovarišica Mira Založnik, ravnateljica Poklicne šole v Zavodu, je spregovorila o preobrazbi vzgojno-izobraževalnega sistema, kjer naj bi že predšolska vzgojno-varstvena dejavnost izenačila startne oslove učencev, osnovna šola pa naj bi postopno uvajala podaljšano bivanje otrok v šoli; vso mladino pa je treba vključiti v usmerjeno izobraževanje.

Poudarjen je bil tudi pereč in aktualen problem: premalo pozornosti so posvečali komunistom — invalidom ob odhodu iz Zavoda. Zato bo v prihodnje potrebno spremljati delo teh ljudi ob odhodu iz Zavoda. CP

IMEJMO JIH ZA VZGLED

Stari gasilski dom v Stranjah ni več ustrezal potrebam in namenu, zato so se gasilci odločili, da bodo zgradili novega.

Sodelovanje gasilcev s civilno zaščito zahteva večjo povezanost z družbenopolitičnimi organizacijami in odborom za ljudsko obrambo. Zato gasilci nujno potrebujejo tudi prostor, v katerem bodo imeli sestanke, predavanja in seminarje. V svoje društvo pa želijo vključiti tudi čimveč mladih.

Gradnja novega gasilskega doma v Stranjah je že v zaključni fazi. Dom gradijo gasilci s prostovoljnimi delom. Do zdaj so opravili že 5000 ur prostovoljnega dela.

Finančna sredstva za gradbeni material pa so prispevali: KS Kamniška Bistrica, gasilski sklad, Rudnik Kaolina Črna, »Graditelj« iz Kamnika in občani s prostovoljnimi prispevki.

Dom gradijo z veliko ljubeznijo večinoma isti ljudje. Le-ti žrtvujejo za gasilski dom popoldneve, proste sobote in nedelje. Sami so zidarji, tesarji, elektricarji...

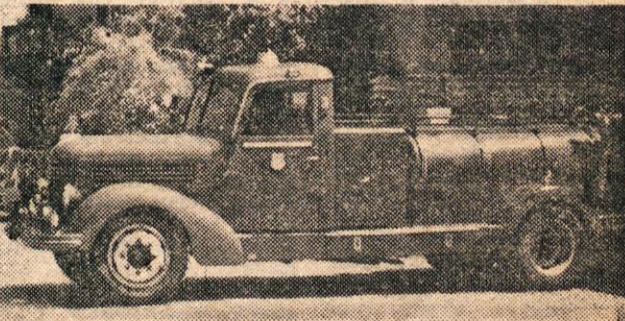
Gasilski dom v Stranjah bo do krajevnega praznika — 9. junija — verjetno gotov. Vsi bomo ponosni nanj, saj smo ga zgradili s skupnimi močmi.

Mogoče se bo pa našel celo kdo, ki bo požrtvovalnim gasilcem rekel tudi: HVALA!

KAMNIŠKI GASILCI SO ZBOROVALI

Na občnem zboru kamniških gasilcev smo slišali, da so gasili lani v kamniški krajevni skupnosti osemkrat, drugod trikrat. Bilo je tudi več manjših požarov v industrijskih obratih, ki so jih pogasili domači gasilci.

Največji požar je bil 16. 1. 1975 v tovarni IPOG, kjer se je zaradi električnega varjenja vnelo skladišče surovin. Zaradi bunkerskega načina gradnje je 70 gasilcev le s težavo v petih urah pogasilo požar in rešilo večji del tovarne. Sledil je požar stanovanjske hiše Mile Horvat na Zalahu, kjer smo v glavnem pogasili z vodo, ki smo jo dovažali z avto cisterno, in uspeli obvarovati sosednjo enonadstropno hišo. Poklicali so nas tudi ob požiganju smrečja na Spici, a malo kasneje spet zaradi vžiga fiata pred Planinko. Vžiga-

Avtocesterna iz leta 1957 čaka naslednico

lo se je tudi ostreje ob dimniku v šoli Toma Brejca, nato se je vnela smola v Svitlu. Reševali in gasili smo tudi na Grabnu stanovanje in stanovalca Generosa Sitarja, ki je s cigareto zažgal posteljo ter drugo opremo. Končno je nastal požar še v Utoku ob stroju za brizganje z nitro laki zaradi električnega varjenja. Požare je 76 kamniških gasilcev gasilo 152 ur; škode je bilo za približno 5.584.500 din; obvarovali pa smo za 7.730.000 din premoženja.

Navzoči smo bili tudi pri gašenju Kemofarmacije v Ljubljani, Heliosa na Količevem in maja pri gozdnem požaru v Kamniški Bistrici. Ker po 19 letih uporabe TAM pionir cisterne tehnična komisija v Ljubljani več ne potrjuje, je nujno potrebno nabaviti novi avto cisterno. Brez nje si v Kamniku in okolici ne moremo več predstavljati uspešnega gašenja požarov. J. BERLEC

industrija
pohištva
stol
kamnik
jugoslavija

STOL

GASILCI NA NOVI POTI

Letos bo poteklo že 40 let, odkar je bilo ustanovljeno gasilsko društvo na Selih. Vsa leta po vojni društvo ni moglo ponovno zaživeti. Vzrokov je bilo več, med njimi naj omenimo obnovo vasi, cest in vodovodov. Prav tako ni bilo interesa za gasilsko dejavnost, zlasti ker v tem času ni bilo večjih požarov.

S pomočjo vseh družbenih organizacij, krajevnih skupnosti, občinske gasilske zveze in drugih dejavnikov je uspelo 15. 2. 1976 sklicati občni zbor v šoli na Selih. Sprejeli so nov statut društva in izvolili nov izvršni odbor, katerega predsednik je Stane Suštar, poveljnik pa je Alojz Trebušak. Tako so dani pogoji za poživitev aktivnega dela gasilcev. Sklenili so, da bodo najprej uredili prostor za gasilsko orodnišče v stavbi vseh organizacij, pregledali vse berglovke in hidrante. Izurili bodo tudi mlajšo desetino za gašenje požarov in jih na tečajih vzgojili v prave gasilce. Jeseni nameravajo slovesno odpreti vodovod na Selih in praznovati 40-letnico ustanovitve gasilskega društva ter tako oznaniti prebivalstvu poživitev in obnovo gasilstva v tej krajevni skupnosti. Pri nadaljnjem delu jim želimo veliko uspeha. JOŽE BERLEC

TV PRETVORNIK - VELIKA ŽELJA BISTRICANOV

Prebivalci zgornjega dela krajevnih skupnosti Kamniška Bistrica (od gostilne Pri gamsu proti Domu v Kamniški Bistrici) si že nekaj časa prizadevajo, da bi lahko spremljali vsaj prvi televizijski program. Lega njihovih hiš v dolini jim namreč to onemogoča, zato so nekateri prebivalci televizorje kar prodali. Zaradi valovne sence namreč ni mogoče ujeti TV signala, ni ga moč ujeti tudi z odbojem, zato strokovnjaki menijo, da bo treba najti najugodnejše mesto, kjer bi postavili pretvornik in s tem zagotovili vsako vsem prebivalcem, ki jim v televizorjih sedaj le »snežila«. Seveda pa so prebivalci velik del sredstev za nakup in postavitev pretvornika pripravili prispevati sami, morda jim bo ob tej akciji priskočila na pomoč s skromnim prispevkom tudi krajevna skupnost Kamniška Bistrica. Upajo le, da bi to dolgoletno pomanjkljivost čimprej odpravili in da bi tudi ta konec kamniške občine dobil s tv sliko »okno v svet«. — ts

IZ ŽIVLJENJA ZAVODA ZA USPOSABLJANJE INVALIDNE MLADINE

PREDAVANJA

V okviru predmeta samoupravljanje s temelji marksizma se je obnesla praksa, da o učni snovi spregovorijo ljudje, ki se s takimi problemi srečujejo pri vsakdanjem delu.

Po predavanjih tovariša Justinka in Zagorca nanj je januarja predaval o samoupravljanju v krajevni skupnosti tovariš Logar.

ZIMSKE POČITNICE

Gojenci, ki v zimskih počitnicah niso odšli domov, so se v skupinah odpeljali za en dan na Cerknjsko jezero, kjer so se drsali in si ob povratku domov ogledali Cankarjevo rojstno hišo na Vrhnikih; drugi dan so si ogledali Bled in muzej na gradu, tretji dan pa so se sankali in drsali po Planšarskem jezeru na Jezerskem.

GOSTOVANJE ANSAMBLA KARAVAN

Na povabilo komisije za kulturno in zabavno življenje, ki deluje pri domski skupnosti, je 4. februarja v Zavodu gostoval kamniški beat ansambel Karavan. Fantje so igrali za najmlajše, potem pa še za ples starejših gojencev.

KULTURNI PRAZNIK

Letošnji slovenski kulturni praznik, 8. februar, smo v Zavodu počastili na poseben način. V svojo sredo smo povabili dramskega umetnika Borisa Kralja in glasbenika Silvestra Miheliča. Ob spremljavi na električno harmoniko je Boris Kralj recitiral pesmi iz bogate zakladnice slovenske in svetovne poezije. CP

SMUČARSKI TEČAJ

Ze vrsto let ostajajo zimske šolske počitnice brez snega in šolarji se vračajo v šolske klopi, prikrajšani za marsikatero uro zimskega veselja. Vendar se vsem ne godi enako. To nam prepričljivo dokazuje odločitev sosednjih smučarskih društev SD Domžale in SD Mengeš, ki sta v času zimskih počitnic z 12 avtobusi vsak dan vozili šolarje v Kranjsko goro in zanje organizirali enotedenski smučarski tečaj. Kamniški šolarji pa so zaman čakali na podobno organizacijo. V zadnjem hipu sta jih rešila novozapadli sneg in podaljšane zimske počitnice, kar je pomenilo vsesplošno veselje.

Da so smotrno izrabili lepo priložnost, je področni zbor učiteljev smučanja kamniškega področja takoj organiziral enotedenski tečaj na Velikih Poljanah nad Kamnikom. Tečaj je bil sicer namenjen odraslim in izvenšolski mladini, vendar se je vanj prijavilo največ smučarjev-šolarjev, kar kaže, kako potrebno bi bilo šolarjem posvetiti več organiziranega smučanja. Tečaj so vodili znani kamniški učitelji in vaditelji: Janez Škorjanc, Marjan Schnabl, Vojko Kolarič in Miloš Wáhl.

56 znanja željnih nadebudnežev je vsako popoldne v štirih vrstah vadilo osnovno in nadaljevalno šolo smučanja. Tečaj je bil zaključen s tekmovanjem v veleslalomu, ki naj pokaže, kaj so se tečajniki naučili. Najboljši so bili: Marta Repolusk, Aleš Škorjanc, Tatjana Repanšek, Matej Škorjanc, Natalija Kovačič, Grega Škorjanc, Damjan Uršič, Buci Leban.

Po končanem tečaju, na katerem se je poleg tečajnikov-tekmovalcev zbralo lepo število staršev in navijačev, je vodja tečaja Marjan Schnabl razglasil rezultate in najboljšim podelil praktične nagrade.

Področni zbor učiteljev smučanja kamniškega področja se iskreno zahvaljuje vsem staršem, ki so nam zaupali svoje otroke v tečaj in želimo, da bi pridobljeno znanje uspešno uporabljali.

S. M.

S smučarskega tečaja

NOVI VADITELJI SMUČANJA

Področni zbor učiteljev, vaditeljev in trenerjev smučanja kamniškega področja je skupno s šolskim centrom Ljubljana organiziral tečaj za nove vaditelje smučanja.

Potreba po omenjenih kadrih narašča iz leta v leto, zato se je PZUVTS kamniškega področja odločil, da bo letošnji organiziral ta tečaj, predvsem pa tudi zato, ker so tečaj že večkrat preložili. Na javni razpis se je prijavilo 52 kandidatov iz Kamnika, Komende, Kranja, Ljubljane, Mengeš in Domžal. Glede na to, da smo v tečaj lahko sprejeli največ 26 kandidatov, smo uvedli selekcijo in testno vožnjo, ki naj bi pokazala sposobnost kandidatov. Šolanje je bilo razdeljeno po programu, ki ga predpisujeta šolski center Ljubljana in ZVUTS Slovenije, na teoretični in praktični del. Teoretični del, vključno z izpiti, je potekal v prostorih TTKS Kamnik, praktični 10-dnevni pa na snegu v Kranjski gori v času od 26. 12. 1975 do 4. 1. 1976. Ker je bil omenjeni termin praktičnega dela na snegu določen že vnaprej, smo se morali zaradi slabih snežnih razmer na Veliki planini preseliti v Kranjsko goro. Vremenske in snežne razmere so bile tu zadovoljive, vendar je vsakodnevna vožnja ca 200 km dodatno utrujala kandidate in močno zvečala stroške šolanja. Kljub vsemu so udeleženci opravili 60 ur vaj na snegu in si zagotovili možnost opravljanja izpitov. Izpiti so bili 4. jan. 1976 v Kranjski gori. Udeležilo se jih je 23 kandidatov, trije pa so tečaj pred-

časno zapustili. Tričlanska komisija, ki jo je verificiral šolski center Ljubljana in ZVUTS Slovenije, je ocenjevala vožnjo likov smučarske šole. Praktični izpit je opravilo 16 kandidatov, eden ima pravico do popravnega izpita naslednje leto, šest kandidatov pa praktičnega izpita ni opravilo. Tudi teoretične izpite je šestnajst kandidatov že uspešno opravilo. Tako smo pridobili naslednje nove vaditelje smučanja:

Sonja HRIBOVSEK, Kamnik, Leon KLEMENČIČ, Mengeš, Vojko KOLARIČ, Kamnik, Cene KRAMAR, Kamnik, Bojan PRAPROTNIK, Domžale, Engelbert RIBIČ, Kamnik, Alojz RUPNIK, Ljubljana, Marjan SKOK, Mengeš, Vlado SAZONOV, Ljubljana, Mirko STELE, Kamnik, Franc STREHOVEC, Komenda, Jože ŠKORJANC, Kamnik, Marjan SINKOVEC, Mengeš, Branko SRAJ, Radomlje, Darko TUŠAR, Ljubljana, Miloš WAHL, Kamnik.

Novim vaditeljem iskreno čestitamo in želimo, da bi pridobljeno znanje uspešno prenašali naprej, skrbeli za razvoj smučarskega športa in tako opravljali družbeno koristno delo na področju zimskega športa.

Tečaj sta uspešno vodila učitelj smučanja — republiška demonstratorja Marjan Schnabl in ing. Marijan Stele. Pri izvajanju teoretičnega programa pa so pomagali Janez Škorjanc, Franc Vulkan, dr. Franc Malešič, Janez Volkar in Peter Lanišek.

MARJAN SCHNABL

GORSKA STRAŽA PRI PD KAMNIK

Po nekajletnem mrtvilu smo se člani Gorske straže pri Planinskem društvu Kamnik ponovno zbrali na skupni seji, ki je bila 9. februarja. Glavni namen seje je bil kritično oceniti sedanje stanje v vrstah gorskih stražarjev in sprejeti konkretne naloge, ki naj bi pomagale pri varstvu človekovega okolja, zlasti pri varstvu gorske narave, da bi ohranili njeno neokrnjeno podobo.

Načelnica GS Mihela Brlec, študentka geologije, je v kratkih in jasnih besedah povedala o vlogi gorskih stražarjev, njihovih pravicah in dolžnostih. Vsak član GS je brezplačno prejel praktično brošuro o rastlinstvu in živalstvu v naših gorah, na koncu brošure pa je tudi Pravilnik o delovanju planinskih organizacij na področju varstva narave.

MARJAN SCHNABL

Z OBČNEGA ZBORA KOŠARKARJEV TEMELJIT OBRAČUN

Na nedavnem občnem zboru kamniškega košarkarskega kluba, ki so se ga udeležili številni ljubitelji tega zanimivega športa, so pregledali svoje delo v preteklem letu. Moška vrsta uspešno tekmuje v drugi republiški ligi in le športna nesreča je botrovala, da lani niso bili zmagovalci v zelo hudi konkurenci. Vendar je tudi drugo mesto za košarkarje vendarle velik uspeh, saj moramo omeniti, da nekaj tekem niso mogli odigrati na svojem igrišču. Lani so prihranili nekaj denarja in so želeli postaviti nove konstrukcije za koše na igrišču pri osnovni šoli Toma Brejca. Žal jim je neresnost izvajalca, zasebnega obrtnika, prekrizala račune in ostalo je pri starih konstrukcijah. Ob članski ekipi uspešno vadijo in tekmujejo tudi kadeti in mladinci, ki prav tako tekmujejo z bližnjimi klubi.

Kamničani imajo veliko pripomb k novemu tekmovalnemu sistemu, ki se jim zdi še vedno predrag, saj so stroški za potovanja vse ekipe v bolj oddaljene kraje vse višji. V novih regionalnih ligah naj bi tekmovalo več klubov, vendar naj bi bili iz bližnjih krajev.

Na občnem zboru, kjer so sprejeli tudi nova pravila košarkarskega kluba, so bili tudi predstavniki košarkarske zveze Slovenije in klu-

ba iz Domžal. Posebno z Domžalčani dobro sodelujejo, saj vrsta najboljših igralcev pomaga sosedom v tekmovanju v II. zvezni ligi. Tako si igralci nabirajo še več izkušenj, ki so prav gotovo potrebne pri pridobivanju novih veščin. Gostje so ocenili delo kamniških košarkarjev kot zelo uspešno, čeprav so bile lani po sredi številne denarne težave in vse premalo košev stoji v Kamniku.

Premalo košarkarskih igrišč je problem, ki tare košarkarje že vrsto let. Samo bežen pogled na vrvež pod koši na igrišču pri osnovni šoli Toma Brejca, ki ne pomenja niti pozno zvečer, nam priča, da je eno igrišče v Kamniku premalo. Vsaj še eno igrišče bi potrebovala kamniška mladina in pripravi smo lahko, da vrvež ne bi bil nič manjši, kot je sedaj. Organizirana vadba v šolskih športnih društvih in večje število košarkarskih igrišč pa bi bila gotovo dobra osnova za množičnost tega športa, ki je v Sloveniji uvrščen med prioritete športe.

Izvolili so tudi novi upravni odbor, ki ga bo tudi vnaprej vodil Danilo Cerkvenik, kar bo prav gotovo ob pomoči večjega števila prizadevnih športnih delavcev pripomoglo k še večji uveljavitvi košarke v Kamniku — ur.

AMD KAMNIK

POVEČATI ŠTEVILO ČLANOV

V teh dneh se bodo člani AMD Kamnik zbrali na rednem občnem zboru, na katerem bodo pregledali aktivnost v minulem dvehletnem obdobju, še posebej pa bodo spregovorili o dogodkih in prireditvah ob tridesetletnici ustanovitve društva konec lanskega leta. Obenem pa se bodo dogovorili tudi za pomembne naloge, ki jih čakajo v prihodnjem obdobju.

Kamničani so med prvimi v naši republici proslavili tridesetletnico obstoja društva, ko so spregovorili tudi o pomembni vlogi, ki jo ima društvo pri vključevanju motoriziranih občanov, vse seveda v prizadevanjih za boljšo varnost vseh motoriziranih in drugih udeležencev v prometu.

V lanskem letu je bilo v društvu včlanjenih blizu 700 občanov; število ki pomeni precej, pa obenem ne preveč razveseljuje podatke, če vemo, da je v kamniški občini prijavljenih prek 4000 osebnih avtomobilov. Prav zato si bodo v prihodnjem obdobju prizadevali, da s svojimi aktivnostmi in prireditvami še povečajo število članov, da prepričajo voznike in druge občane, da se včlanijo v društvo in da še bolj kot doslej uporabljajo njihove usluge, ki jim jih nudi-

jo. Te pa so nedvomno dovolj zanimive za vsakogar, ki ima kakršnokoli povezano z vključevanjem v promet. Med uslugami in ugodnostmi je nedvomno treba omeniti poleg materialov, ki jih dobi vsak član tudi mesečno, Avto moto revijo, popuste pri rednem letnem tehničnem pregledu motornih vozil, popust pri vleki vozil, dva kupona »SOS«, ki sta namenjena za naročilo službe Pomoč — informacije; AMZ Slovenije nudi tudi brezplačno pravne nasvete pri pogodbeno vezanih odvetniških pisarnah ali odvetnikih. Poleg številnih drugih ugodnosti, ki jih člani uživajo v tehničnih bazah AMZ Slovenije in Jugoslavije, pa ne gre prezreti tudi številnih ugodnosti, ki jih člani uživajo v tujini.

Tu so številne turistične ugodnosti, ki jih tudi sicer člani lahko uživajo v domovini, morda najpomembnejša med njimi pa je tudi 20% popust pri sklenitvi kasko zavarovanja pri zavarovalnici Sava in Maribor. Kot primer: že popust pri sklenitvi kasko zavarovanja z odbitno franšizo 3.000 din za avtomobil srednjega razreda pokrije izdatek za letno članarino AMZS.

—15

Športni utrinki

PLAVANJE — Husein Čokić, gojenec Zavoda za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, ki obiskuje 7. razred osnovne šole, je član reprezentance invalidov Slovenije. Na državnem prvenstvu invalidov v plavanju, ki je bilo januarja letos v Beogradu, je zasedel v kategoriji invalidov splošnih poškodb odlično prvo mesto na 50 metrov kravl. Povedal je, da je letos prvič v reprezentanci, ki jo vodi Boris Gorjanc, trenera pa enkrat tedensko v Ljubljani.

ROKOMET — Na republiškem zimskem rokometnem turnirju v Ljubljani 14. februarja je za pokal Olimpije tekmovalo 9 ekip. Zmagale so pionirke iz Kočevja, Kamničanke pa so osvojile peto mesto. Zirijski trenerjev je proglasila Kamničanke za zmagovalke v fair igri (lepi in disciplinirani tekmi), najboljša strelka z 51 zadetki pa je bila Kamničanka Durja.

ŠAH — Na februarjem brzoturnirju šahovske sekcije Solidarnosti je sodelovalo 15 šahistov. Ker to pot ni bilo Marjana Karnarja, je izostal dvoboj med obema najmočnejšima kamniškima igralcema, zmaga pa je spet pripadla Borisu Bavčarju, ki je oddal samo dva remija in dosegel 13 točk. Na 2.—3. mesto sta se uvrstila Peter Zupančič in Zare Bračić z 11 točkami, sledili pa so Franc in Albin Strajhar, Djordje Vuksanovič, Matjaž Verbole, inž. Marjan Ogrinec itd. — Učenje in vodstvo pionirjev je z novim letom prevzel Boris Bavčar. Na zadnjem turnirju je sodelovalo 12 pionirjev. Pri pionirkah je zmagala Natalija Belina pred Sanjo Staničevjo, pri pionirjih pa je bil zmagovalec Samo Hajdinjak pred Francem Ravnikarjem in Vladimirjem Staničem.

DRŽAVNO PRVENSTVO V STRELJANJU Z ZRAČNO STANDARDNO PUŠKO

V soboto, 31. 1. 1976, je bilo v Grosupljem VI. državno prvenstvo s standardnim zračnim orožjem v mednarodnem programu. Tako v mladinski kot v članski konkurenci so pri Kamničanih nastopili samo mladinci. Za mladinsko ekipo so nastopali Bojan Burja, Roman Radej, Marjan Repič, za člansko ekipo pa poleg že naštetih še Lojze Gradišar.

Tudi tokrat so bili Kamničani zelo uspešni, saj so le v dveh od sedmih nastopov dosegli povprečen rezultat, v petih nastopih pa so dosegli vrhunske rezultate. Imeli so smolo, da niso zmagali — zasedli so šesto mesto — medtem ko so v članski konkurenci ekipno osvojili drugo mesto.

Med posamezniki je postal Bojan Burja mladinski državni prvak s 374 krogi, v članski konkurenci pa je z istim rezultatom delil 3. do 6. mesto in tako premagal Pejovića (Sarajevo), ki že

ima potrjeno normo za nastop na olimpiadi v Montrealu.

Burja se je uvrstil v državno mladinsko reprezentanco, ki bo nastopila od 18. do 22. februarja na evropskem prvenstvu v Parizu.

V članski konkurenci je poleg ekipno doseženega 2. mesta postavljen tudi nov slovenski republiški rekord, ekipa pa je premagala tudi mnoge znane strelske družine. Z doseženimi rezultati so kamniški strelci dokazali, da sodijo v sam vrh jugoslovanskih strelcev.

Rezultati Kamničanov na DP: mladinci ekipno 6. mesto 1077 krogov; člani ekipno 2. mesto 1472 krogov; mladinci posamezno 1. mesto Burja 374 krogov, Repič 355 krogov, Radej 350 krogov; člani posamezno 3. mesto Burja 374 krogov, Repič 367 krogov, Gradišar 366 krogov, Radej 365 krogov.

I. VIDMAR

URŠKIN MEMORIAL 1976

Tekmovanje je potekalo v nedeljo, 25. januarja, na kamniškem zračnem strelišču, udeležili pa so se strelci iz Niša, ljubljanske Olimpije, Slovenj Gradca in Kamnika. Manjkala je le SD Edo Blažek iz Teslića (BiH), ki je bila med najboljšimi na dopisnem tekmovanju.

Po pričakovanju so bili najboljši strelci iz Niša, domačini pa so bili odlični drugi (razlika 13 krogov). Prihodnje leto bo dopisno tekmovanje s standardno zračno puško organizirala SD EI Niš. Kot udeležence v vseh desetih kolih pričakuje vse ekipe z državnega prvenstva.

REZULTATI — ekipno: 1. EI Niš 1433, 2. Kamnik 1470, 3. Olimpija 1431 krogov; posamezno: 1. Cvetković (EI Niš) 375, 2. Burja (Kamnik) 374, 3. Grozdanović (EI Niš) 374, Gradišar (Kamnik) 371 krogov.

I. VIDMAR

„MAKALU 75“ V KOMENDI

OO ZSM Komenda je organiziral opredavanje o vzponu na Makalu, s katerim so naši alpinisti lansko leto dosegli največji uspeh v zgodovini himalaizma.

Najmlajši udeležec odprave Viktor Grošel je svoje zanimivo predavanje popestril z dobrimi diapozitivi. Poslušalci so z zanimanjem spremljali pripoved o pogumnih možeh, ki jih zaostali Nepalci, rod himalajskih šerp, imenujejo predrzne in prismuknjene, ker si upajo povzpeti se na »domovanje bogov«. Predavatelj je povedal veliko zanimivega o tuji pokrajini, šegah njenih prebivalcev, težakem vzponu in tovarištvu med alpinisti. Alpinizem se res zelo razlikuje od drugih športov, saj zmagovalcev na koncu ne čakajo aplavz in kolajne, marveč so šele na pol poti: prestati morajo še vse nevarnosti spusta v dolino. Alpinizem poleg čudovitih doživetij prinaša tudi številne žrtve, pogosto smrtno; naša odprava jo je k sreči odnesla »samom« z ozeblinami treh članov.

Največje zanimanje za predavanje je pokazala mladina. Skoda, da se ga ni udeležilo več občanov.

MOJCA ZALOŽNIK

KAMNIŠKI OBČAN

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo SZDL občine KAMNIK — Ureja uredniški odbor — glavni in odgovorni urednik TOMAŽ JANČAR — tehnični urednik CIRIL ROMŠAK — Izhaja enkrat mesečno — Uredništvo in uprava — Občinska konferenca SZDL Kamnik, Titov trg 1/II, telefon 831-315 — tekoči račun 50140-678-57156 — Tiska ČZP Delo v Ljubljani.